

Bulletin 12

16. 12. 2020

Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR
www.zdravotnickeodborny.cz

Děkujeme za to, jak jste zvládli letošní mimořádné nároky v zaměstnání i v odborové činnosti

Vážené kolegyně a kolegové, milí přátelé, konec roku je vždy určen k bilancování. Řešíme, co se podařilo, a také to, co nevyšlo. Letošní rok byl oproti jiným naprosto výjimečný. Životy nás všech ovlivnil malý neviditelný virus. Naše resorty, jak zdravotnictví, tak sociální služby, prošly obrovskou zatěžkávací zkouškou. Zaměstnanci prožili nepředstavitelné. Nejdůležitější ovšem je, že pracovníci v podfinancovaném a personálně vydrancovaném zdravotnictví a sociálních službách obstáli na jedničku.

S pomocí všech se daří situaci zvládat. Otázkou ovšem je, jak dlouho vydržíme. Koronavirus se nevzdává, počty nakažených, a bohužel i zemřelých, rostou. Vakcína se připravuje, ale společnost je i v otázce očkování rozdělená, takže budoucnost zrovna růžová není. Snažme se to, co nás čeká, pozitivně ovlivnit stejně, jako jsme letos ovlivnili mnoho jiných věcí.

Odbory zkraje pandemie řešily dodržování zákoníku práce, nedostatek osobních ochranných prostředků, začlenění nemoci COVID-19 mezi choroby z povolání, zvýšení financí pro zdravotnictví a sociální služby, odměny pro zaměstnance našich resortů. Pomáhali jsme odborovým organizacím i jednotlivcům.

Letos jsme toho spolu zvládli

hodně, a proto vám chceme za vaši práci vyjádřit úctu, obdiv a poděkování. Mimo to chceme zvlášť poděkovat také všem odborovým funkcionářům. Zvládat odborovou práci při všech nárocích, které byly na vás kladené, bylo zcela jistě ještě daleko těžší než obvykle, ale zvládli jste to, a to je naprosto obdivuhodné.

Děkujeme vám nejen za péči o zaměstnance a také za probíhající kolektivní vyjednávání, které je opět mimořádné. Máme skoro konec roku a nemáme vydaný právní předpis, který platy a potažmo mzdy navyšuje. Naprosto neobvykle jsme letos začali řešit nejprve mzdy. Připomínáme, že doporučujeme ve zdravotnictví, i na základě schválené úhradové vyhlášky, jednat o navýšení mezd o 10 %. A že to jde, máme už po-

úvodník

tvrzené. Blahopře jeme kolegům z jižních Čech k výborným 10, 5 % růstu mezd.

Sociální služby jsou vázané na státní rozpočet a i tam jsou ministryní práce a sociálních věcí Janou Maláčovou potvrzené finance na 10% zvýšení platů. Navýšení tarifních tabulek očekáváme v nejbližších dnech v nařízení vlády. Bohužel stále nejsou dořešení pracovníci v příloze č. 1 a státní úředníci.

Vážené kolegyně a kolegové, milí přátelé,

vězte, že stále děláme maximum. Náš tým zaměstnanců a funkcionářů odborového svazu se o vás snaží starat stejně dobře, jako se vy staráte o své pacienty, klienty, spolupracovníky, o lidi. Pevně věřím že i příští rok společně zvládneme vše, co přijde. A k tomu vám a vašim blízkých přejeme pevné zdraví, štěstí, lásku a pohodu. Těšíme se na osobní setkávání s vámi a věříme, že příští rok bude příznivější než letošní.

Krásné Vánoce a šťastný nový rok.

Bc. Dagmar ŽITNÍKOVÁ,
zitnikova.dagmar@cmkos.cz

obsah

Otevřený dopis	str. 2
Děkují vedení OS a jeho spolupracovníkům za nelehkou práci	
Bc. Monika Stejnerová	str. 3
Výkonná rada v prosinci	
PhDr. Marie Klířová	str. 3
Tripartita	
Bc. Dagmar Žitníková	str. 4
Boudou záchranky Popelkou?	
Martin Vostal	str. 5
Sekce pracovníků hygienické služby jednala s hlavní hygieničkou	
Ing. Ivana Břeňková	str. 5
Co na jednání sekce PHS nezaznělo a zaznílo	
Ing. Ivana Břeňková	str. 6
Jednání sekce sociál	
Mgr. Jana Hnyková	str. 6
Zaměstnanci v sociálních službách zvládají a zaslouží si poděkování	
Mgr. Jana Hnyková	str. 7
Sbírka zákonů od 23. 11. do 9. 12. 2020	
JUDr. Hana Lisá	str. 7
Zdravotnická tripartita	
Ing. Ivana Břeňková	str. 8
COVID-19 jako nemoc z povolání	
Ing. Ivana Břeňková	str. 10
Moravskoslezská krajská rada v době covidové	
Bc. Andrea Drexlerová	str. 10
Kdo se v tom má vyznat?!	
Vít Příbylík	str. 11
V Nemocnici Písek jsme podepsali kolektivní smlouvu se zvýšením mezd o 10,5 %	
Roman Carda	str. 11
Minimální a zaručená mzda od 1. 1. 2021	
Bc. Václav Matoušek	str. 12
ZP a OOPP aneb Něco z pera inspektorky	
Barbora Vančurová	str. 13
Jednání Výkonného výboru EPSU	
Ing. Ivana Břeňková	str. 14
Ohlédnutí	
PhDr. Marie Klířová	str. 15
Anketa	str. 16
30 let OS – rok 2003	
PhDr. Marie Klířová	str. 19

BULLETIN

Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče České republiky
Vydává v Praze
OSZSP ČR IČ 225509
v Nakladatelství Květa Dědovská.
Redaktorka PhDr. Marie Klířová
Adresa redakce: OSZSP ČR,
Konešova 54/1107, 130 00 Praha 3,
telefon: 267 204 316,
fax: 222 718 211,
e-mail: klirova.marie@cmkos.cz,
internet: www.zdravotnickeodborny.cz

Otevřený dopis vládě České republiky

Vážený pane premiére, vážené paní ministryně, vážení páni ministři,

jako odbory, které se starají o bezpečnou práci a zdraví zaměstnanců, s velkými obavami o lidské životy a přetížený zdravotnický systém sledujeme současné tendence vlády a jejích jednotlivých členů rozvolňovat a rušit současná opatření, a to bez odpovídajícího zlepšení situace, pouze pod tlakem ekonomických a lobbistických skupin. Dát populisticky přednost těmto zájmům před ochranou zdraví je pro nás nepřijatelné.

Připomínáme, že například sousední Německo v několikanásobně lepší situaci v počtu nakažených na počet obyvatel považuje za vážnou a přijatá opatření kvůli tomu zpřísňuje. Proč u nás chceme zase postupovat opačně?

Je velmi nezodpovědné vzbuzovat dojem, že situace se zlepšuje, když dochází k výraznému omezení počtu testovaných osob.

Požadujeme, aby vláda svými kroky, včetně ekonomických, podpořila co nejširší testování všude tam, kde při práci hrozí šíření nákazy koronavirem, a to ve školství i ve firmách.

Za trestuhodné považujeme, že v některých nemocnicích nejsou z finančních důvodů testování všichni přijímaní pacienti, což bezprostředně ohrožuje zdraví a životy dalších pacientů i personálu.

Připomínáme, že možnosti poskytovat zdravotní péči nemocným s COVID-19 i všem ostatním pacientům u nás nezávisí na kapacitě lůžek a vybavení nemocnic, ale výhradně na dostatku kvalifikovaného personálu. Ten je nyní dlouhodobě přetěžovaný, často již na hranici fyzických a psychických sil. Jejich vyčerpání populistickým nepodloženým rozvolňováním a vrácením „do normálu“ je hloupý a riskantní krok.

Vyzýváme ministra zdravotnictví Jana Blatného, aby řešil naléhavé problémy rezortu, především finanční zajištění zdravotnických zařízení, a to vypracováním nové úhradové vyhlášky a dalšími kroky. Zdůrazňujeme, že jejich součástí musí být také finanční ohodnocení práce zaměstnanců za zvládání podzimní části epidemie, která násobně předčí tu jarní.

Připomínáme, že je ostudné, když zaměstnanci po nákaze v práci dostávají pouze 60% nemocenskou a musí se složitě a zdlouhavě domáhat uznání nemoci z povolání.

Žádáme vládu o zodpovědný přístup k problému místo stávajícího populistického. Je třeba skončit se zmatečným rozvolňováním, postupovat sofistikovaně a podle doporučení odborníků.

Ve skutečnosti tu proti sobě nestojí buď ochrana zdraví, nebo ochrana ekonomických zájmů. Ekonomika může fungovat jen tehdy, budou-li lidé zdraví. U zlomené nohy také není možné sundat dřív sádku, abychom potěšili rozzlobeného a svým dočasným omezením otráveného pacienta.

Ochraňte systém zdravotnictví a jeho zaměstnance před možnou katastrofou.

Bc. Dagmar Žitníková, v.r., předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR

MUDr. Martin Engel, v.r., předseda Lékařského odborového klubu – Svazu českých lékařů

25. listopadu

* Celé vedení odborového svazu se zúčastnilo on-line semináře CSC/ČMKOS ke spravedlivým minimálním mzdám a kolektivnímu vyjednávání se zástupci odborů Visegrádské skupiny. Diskutovalo se o směrnicích EU k minimální mzdě a kolektivnímu vyjednávání za účasti komisaře pro pracovní místa a sociální práva Nicolase Schmidta.

26. listopadu

* Ve Státních léčebných lázních Janáček Lázně se uskutečnilo první kolo vyjednávání o navýšení mezd v roce 2021. Jednání se zúčastnil jako člen vyjednávacího týmu místopředseda OS Lubomír Francel.

* V poledne se konala pravidelná videokonference se zástupci MPSV a dalšími aktéry v sociálních službách, hlavním tématem byla příprava testování návštěv v pobytových sociálních službách. Za OS se zúčastnily předsedkyně Dagmar Žitníková a místopředsedkyně Jana Hnyková.

* Odpoledne se konala videokonference svazové sekce pracovníků hygienické služby s hlavní hygieničkou Jarmilou Rázovou o aktuální situaci v hygienické službě a zdravotních ústavech. Za odborový svaz se jednání zúčastnily předsedkyně Dagmar Žitníková a vedoucí právního a sociálního oddělení Ivana Břenková.

1. prosince

* Odpoledne se konala videokonference za účasti zástupců MPSV, Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR, hlavní hygieničky Jarmily Rázové, zástupců krajů a dalších organizací působících v sociálních službách. Tématem bylo vykazování testování klientů a zaměstnanců v sociálních službách do programu ISIN. Za OS se zúčastnily předsedkyně Dagmar Žitníková a místopředsedkyně Jana Hnyková.

3. prosince

* Jednal tripartitní pracovní tým pro zdravotnictví. Jednání se zúčastnily předsedkyně OS Dagmar Žitníková a místopředsedkyně Jana Hnyková. Formou on-line se jednání zúčastnil i místopředseda Lubomír Francel. Jednání řídila vedoucí pracovního týmu a vedoucí právního a sociálního oddělení OS Ivana Břenková.

* Odpoledne se konala videokonference s MPSV a dalšími zástupci z oblasti sociálních služeb, byl představen metodický postup č. 17 k testování návštěv. Padla informace o vyhlášení třetího kola dotačního řízení na úhradu antigenních testů pro návštěvy. Za OS se zúčastnily předsedkyně Dagmar Žitníková a místopředsedkyně Jana Hnyková.

4. prosince

* Formou on-line jednala ekonomická komise OS. Na programu byl návrh rozpočtu OS na rok 2021.

7. prosince

* Místopředseda OS Lubomír Francel

Děkuji vedení odborového svazu a jeho spolupracovníkům za nelehkou práci

Vážené kolegyně a kolegové dovolte mně na konci tohoto roku se zastavit, ohlédnout se za celým rokem a především poděkovat. Poděkovat lidem, kteří nás vedli a vedou v tomto nelehkém období. Řeší s námi problémy v zaměstnání, podávají pomocnou ruku všude tam, kde je to potřeba. Vedení Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR v čele s předsedkyní Dagmar Žitníkovou nás provází na této cestě již delší dobu. Dáša je již několikáté období znovu volena do předsednické funkce a jistě všichni členové svazu vědí, proč má stále jejich velkou důvěru.

Zastavím se tedy s poděkováním právě u Dášy.

Milá Dášo, z celého srdce ti děkuji za tvoji urputnost při vyjednávání za lepší podmínky zdravotníkům a ostatním pracovníkům ve zdravotnictví. Po celý rok jsem s tebou byla ve spojení, a tak moc dobře vím, kolik dní a nocí včetně víkendů jsi obětovala pro lepší pracovní podmínky nás všech. Když jsi vyjednávala zvýšení tarifních platů, když jsi vyjednávala covid odměny, kolik času a tvé trpělivosti tě to stálo. Například krátké letní dovolené s dcerou a vnuky v Chorvatsku, kde jsi místo odpočinku stále pracovala a dohadovala jsi podmínky k odměnám. A to nevím o dalších vyjednáváních s politiky, která nejsou tak mediálně známá.

A tak přemýšlím, co jsem za ten

rok udělala já sama pro lidi, s kterými pracuji a které zastupuji jako místopředsedkyně a členka pražské krajské rady. Jistě nesedím s rukama v klíně a moje práce mě naplňuje, když za sebou vidím nějaký výsledek. Víím také, kolik to stojí času a úsilí jenom v jedné nemocnici něco změnit.

Ty a tví spolupracovníci dnes a denně řešíte celou republikou napříč jeden problém za druhým. Nevím, kdy spíš, kdy si jedeš odpocínout za rodinou, ani jestli když jsi doma, nejsi spíše myšlenkami v práci.

Neznám opravdu mnoho lidí, kteří by tak nezištně pracovali na úkor svého osobního života.

Moc si vážím práce i ostatních členů vedení odborového svazu.

Jany Hnykové, která pro sociální služby společně s ministryní

Maláčovou začala vyšlapávat cestu k lepším zítřkům, snad to bude mít dobrý konec. Děkuji, Jano, za váš elán a práci.

Lubošovi Franclovi, který neúnavně pomáhá, kde může. Děkuji, Luboši.

Poděkování patří i vedoucí právního a sociálního oddělení OS Ivance Břenkové, na kterou se mohu kdykoli obrátit a vždy poradit.

Do roku 2021 půjdeme díky Dášě také s navýšenými tarifními platy o 10 %, a to je velký úspěch. Do dalšího roku ale také jdeme s novými nadějemi a cíli. Každý z nás má jistě před sebou plán co změnit, co vylepšit, jak lépe zhodnotit svůj volný čas a více se věnovat rodině.

Přeji nám všem ze srdce, abychom byli v příštím roce alespoň stejně úspěšní tak jako v roce letošním, když to nepůjde jinak.

Vážené kolegyně a kolegové, skláním se před vaší prací v hluboké úctě.

Ještě jednou děkuji všem za jejich nelehkou práci.

Krásné prožití svátku a úspěšný a šťastný rok vám všem.

Bc. Monika STEJNEROVÁ,
členka pražské krajské rady OS,
stejnerova.monika@vfn.cz

Výkonná rada v prosinci

Poslední jednání výkonné rady odborového svazu v roce 2020 se konalo 8. prosince, a to formou on-line. Místopředseda Lubomír Francel okomentoval návrh rozpočtu OS na rok 2021. Vít Příbylík informoval o projednání tohoto návrhu ekonomickou komisí a předložený návrh označil za reálný a reflektující současnou situaci. Předsedkyně dozorcí rady Soňa Vytisková informovala, že také dozorcí rada návrh rozpočtu projednala a bere ho na vědomí. Dozorčí rada se zároveň domnívá, že úspory nejsou takové, jaké se očekávaly. Členové výkonné rady návrh rozpočtu jednohlasně schválili.

Místopředsedkyně Jana Hnyková informovala o situaci v sociálních službách, včetně toho, jak náročné je zajistit v současném personálním obsazení testování klientů a zaměstnanců a nyní i návštěv. Popsala vývoj jednání o zvýšení platů a mezd. Odborový svaz i Lékařský odborový klub požadují odměny za mimořádné pracovní nasazení zaměstnanců ve zdravotnictví při podzimní druhé vlně COVID-19, a to plošně a také pro zaměstnance v ambulancích. Ministerstvo zdravotnictví to od-

mitá a chce odměny vyplácet diferencovaně. Odbory požadují, aby ministerstvo více hájilo zaměstnance zdravotnictví.

Předsedkyně Dagmar Žitníková doplnila, že pokud jde o avizované zvýšení platů v sociálních službách, hrozí, že se nebude týkat všech zaměstnanců, ale pouze pracovníků v přímé péči, sociálních pracovníků a zdravotníků. Odbory proto požadují, aby došlo k rozdělení nejnižší platové tabulky, tedy tabulky č. 1, na dvě. Novou tabulku požadují označit jako tabulku č. 2

a navýšit o 10 % pro všechny zaměstnance ve zdravotnictví a sociálních službách, kteří nejsou uvedeni v jiných přílohách. Tento návrh by vedl ke zvýšení mezd dalších všech zaměstnanců ve zdravotnictví a sociálních službách. S ministryní práce a sociálních věcí Janou Maláčovou již odbory svůj návrh projednávají. Pokud by se ho nepodařilo prosadit, muselo by se o zvýšení platů pro dotčené zaměstnance vyjednávat v organizacích.

Členové výkonné rady informovali o situaci v regionech, zaměstnanci jsou vyčerpáni, je jich nedostatek, nemocnice i záchranky jsou přetížené. Kolektivní vyjednávání v organizacích pokračuje, někde se již podařilo kolektivní smlouvu podepsat.

PhDr. Marie KLÍROVÁ,
klirova.marie@cmkos.cz

se v Českých Budějovicích zúčastnil jednání Dozorčí rady Nemocnice České Budějovice, a. s., která poprvé po krajských volbách zasedala v novém složení.

* Dopoledne se konalo on-line školení pro vedení odborových svazů a inspektory BOZP pod názvem Ergonomické a psychosociální aspekty práce z domova. Přednášela MUDr. Vladimíra Lipšová ze Státního zdravotního ústavu. Zúčastnili se svazový inspektoři BOZP a místopředsdkyně OS Jana Hnyková.

* Od 13 hodin se konala společná on-line porada zaměstnanců odborového svazu, na níž se probírala situace v jednotlivých krajích a organizační záležitosti.

* Od 16 hodin se konalo on-line setkání svazové sekce sociál.

8. prosince

* Formou on-line jednala výkonná rada OS.

* Odpoledne se konala pravidelné setkání zástupců odborových svazů ČMKOS a zástupců České národní banky. Letošní diskuze proběhla formou on-line. Jednání zahájili guvernér ČNB Jiří Rusnok a předseda ČMKOS Josef Středula. Aktuální informace ze zdravotnictví a sociálních služeb sdělila předsdkyně OS Dagmar Žitníková.

10. prosince

* Místopředsdkyně OS Jana Hnyková a Lubomír Francel se na pozvání předsedy ZO Romana Cardy zúčastnili podpisu kolektivní smlouvy na rok 2021 v Nemocnici Písek, a. s.

* Dalšího on-line jednání pořádaného ministryní práce a sociálních věcí Janou Maláčovou k aktuální situaci v sociálních službách se zúčastnila předsdkyně OS Dagmar Žitníková.

11. prosince

* Formou on-line se uskutečnila předporada k 156. plenární schůzi tripartity. Za OS o aktuální situaci ve zdravotnictví a sociálních službách informovala předsdkyně Dagmar Žitníková.

14. prosince

* 156. plenární schůze tripartity, která se opět konala formou on-line, se zúčastnila předsdkyně OS Dagmar Žitníková.

15. prosince

* Poslední jednání rady ČMKOS v roce 2020 se konalo formou on-line a části jednání se zúčastnila předsdkyně OS Dagmar Žitníková.

* Předsdkyně OS Dagmar Žitníková se zúčastnila on-line jednání kulatého stolu k přípravě Národního programu reformy ČR 2021, aby okomentovala připomínky odborů k Národnímu programu reformy pro rok 2021 v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb.

* Místopředseda OS Lubomír Francel řešil ve Státních léčebných lázních Janské Lázně kolektivní smlouvu pro rok 2021.

Premiér Babiš na jednání tripartity slíbil mimořádné odměny za práci při druhé vlně COVID-19

V pondělí 14. prosince se formou on-line konalo poslední jednání Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR (tripartity) v roce 2020. Jednání již tradičně zahájil premiér Andrej Babiš. První bod jednání „Diskuse k aktuálnímu stavu epidemiologické situace a přijímaným opatřením“ uvedl ministr zdravotnictví Jan Blatný. K situaci se postupně vyjádřili všichni sociální partneři.

Za OS vystoupila předsdkyně Dagmar Žitníková, která reagovala na zhoršení epidemiologické situace v dopadech na nemocnice a na jejich personál. Připomněla, že lidé jsou ve zdravotnictví po dvou vlnách extrémně unavení, mnoho zdravotníků je nemocných, a to i opakovaně, na COVID-19, s obnovením školní výuky navíc odcházejí medicí a studenti. Je potřeba znovu rozšířit opatření k zamezení dalšího šíření nemoci. Je také třeba, aby se Ministerstvo zdravotnictví vrátilo k hledání systémových kroků pro stabilizaci personální situace.

Vyzvala vládu, aby za současné situace nepodnikala žádné zásadní změny, a to zvláště v oblasti hygienické služby. Požádala, aby poslanci ANO a ČSSD nepodpořili pozměňovací návrh, který mění kompetence v hygienické službě a převádí část činnosti hygieniků, zvláště v oblasti kontroly potravin, na Ministerstvo zemědělství. Každé změny jsou v současné chvíli zhoršením stavu!

Závěrem znovu zopakovala nabídku pro ministra zdravotnictví Jana Blatného na zintenzivnění spolupráce.

Premiér Babiš informoval, že ministr zdravotnictví dostal za úkol připravit návrh na mimořádné odměny za druhou vlnu epidemie COVID-19 a kritizoval průběh stanovení odměn za první vlnu.

Následně byly podány informace k antigennímu testování.

K testování a také k záměru očkování znovu vystoupila předsdkyně Žitníková s připomínkou, že k očkování je bez-

podmínečně nutná vysvětlující kampaň a šíření informací, proč očkovat.

Dopady Zelené dohody pro Evropu na ČR

K dalšímu bodu „Dopady Zelené dohody pro Evropu na ČR“ opět proběhla rozsáhlá diskuze, ze které vyplynulo, že je nutné, aby se na změnách podíleli úplně všichni a abychom se snažili využít všechny finanční prostředky, které budou

další finanční prostředky na spolufinancování nyní nejsou, v rozpočtové rezervě je 6,5 mld. a ty nelze na další spolufinancování použít. Závěrem bylo sděleno, že tripartita se k plánu vrátí na příštím jednání, kdy budou už konkrétnější informace z Evropské komise.

Dopravní stavby

Další bod „Přehled přípravy dopravních staveb s plánovaným zahájením v nejbližších letech a stavebními náklady nad 300 mil. Kč“ uvedl ministr Karel Havlíček. Za pozitivní po-

k dispozici. Zelená dohoda musí být vnímána jako příležitost, mnoho firem už dnes nové technologie využívá a na změnách pracuje.

Národní plán obnovy

Bod „Národní plán obnovy“ uvedl premiér Andrej Babiš, který sdělil, že Česká republika velmi intenzivně v rámci Evropské komise a Evropské rady prosazuje co nejvyšší finanční objemy pro naši zemi a pro prioritní obory. Vláda bude Národní plán obnovy schvalovat zřejmě v březnu, sociální partneři mají materiály k dispozici a vláda jedná konsenzuálně. Nicméně za stranu vlády bylo sděleno, že

važuje, že téměř všechny stavby běží podle plánu. Letos se postavělo nejvíc v historii České republiky. Pro příští rok je plán reálný, vláda se chce zaměřit mimo staveb také na bezpečnost, a to zvláště ve vlakové dopravě.

Premiér Babiš připomněl, že pro příští rok se plánuje výstavba 124 km dálnic. Dopravní infrastruktura je jednou z vládních priorit.

V úplném závěru poděkoval premiér Andrej Babiš všem za letošní spolupráci a popřál sociálním partnerům pěkné Vánoce.

Bc. Dagmar ŽITNÍKOVÁ,
zitnikova.dagmar@cmkos.cz

Budou záchranky Popelkou?

Blíží se konec roku, který obrátil životy nás všech zcela naruby. Přes všechny změny před námi stojí kolektivní vyjednávání na rok 2021. A tady se ukazuje, na jak křehkých nohou stojí záchranné služby závislé na provozních dotacích krajů. Během jarní vlny pandemie COVID-19 sice počet výjezdů záchrany na krátké období poklesl, a tím i příjmy od zdravotních pojišťoven, ale již během léta se čísla vrátila k celoročním průměrům a na podzim se zdá, že opět počty výjezdů celorepublikově narostou, tak jako každý rok. Jenže úhrady pojišťoven kryjí jen něco málo přes 30 % nákladů ZZS. Zbytek musí dofinancovat kraje coby zřizovatelé. Záchrankám v souvislosti s pandemií narostly především náklady na osobní ochranné pracovní prostředky. To bohužel většina krajských úřadů ve výši provozní dotace nezohlednila.

V souvislosti s pandemií COVID-19 se otevřela i otázka zvláštních příplatků, na záchrankách známých spíše pod názvem „výjezdový příplatek“. Potvrdilo se, že záchrankáři jsou v první linii, jezdí do domácností, kde jsou nakažení pacienti, nebo jejich příbuzní, ošetřují zraněné, u kterých chybí informace o možné pozitivitě, mnozí volající, snad ze strachu, že k nim sanitka nepřijede, zapírají svůj skutečný

zdravotní stav a vystavují tak posádky zbytečnému riziku nakažení. Projevilo se to i v počtech nakažených záchrankářů a množství karantén. Přesto všechno jsou příplatky na záchrankách jedny z nejnižších vůbec. Až na výjimky se pohybují lehce nad zákonnou hranicí. Již delší dobu pozorujeme, že mnoho nemocnic je schopno přeplatit zaměstnance ZZS a nabídnout práci v prostředí s větším komfortem.

Mám na mysli práci v nemocnici, kde na vás neprší, nesněží, je tam teplo a světlo. To jsou atributy, které nevnímáme, dokud o ně nepříjeme. A práce v terénu je ne vždy dokáže poskytnout.

Bohužel v rozpočty ZZS jsou napnuté a neochota krajů navýšit provozní dotaci je mnohdy velká, takže se při kolektivním vyjednávání setkáváme s těžko řešitelným problémem. Vedení ZZS uznává náročnost naší práce, ale často nemá prostředky na navýšení příplatků či jiných nenárokových složek platu. Mnohé odborové organizace oslovily i kraje, ale pochopení se u politiků špatně hledalo. Je pochopitelné, že i krajům vznikly větší náklady kvůli pandemii, ale poskytování přednemocniční neodkladné péče by nemělo být jakýmkoliv způsobem omežováno. Záchranky v mnohém zůstávají za ostatními složkami IZS, neměly by se stát i pomyslnou Popelkou českého zdravotnictví.

V prázdninových měsících byly záchrankářům a dalším pracov-

níkům na ZZS vyplaceny mimořádné odměny z dotačního titulu Ministerstva zdravotnictví. Bohužel každý kraj si vyložil metodiku po svém a odměny byly napříč jednotlivými ZZS zaměstnancům kráceny. Problémem je i chyba v dotačním titulu, kde MZ umožnilo vyplacení odměny dle §224, tedy bez započítání do platových náhrad. Proti tomu stojí stanovisko MPSV a dokonce i rozsudek Nejvyššího soudu ČR. Také samo Ministerstvo zdravotnictví později své rozhodnutí přehodnotilo a ponechalo způsob vyplacení na ředitelích ZZS, přesto jednoznačný pokyn nedalo. Tak byly, mimo ZZS Středočeského kraje, odměny vyplaceny dle §224.

Sekce zdravotnických záchranných služeb OSZSP ČR nesouhlasí se způsobem vyplacení dle §224 a žádá nápravu dle platné legislativy ČR.

Martin VOSTAL,
člen výkonné rady a řídící
sekce zdravotnických
záchranných služeb OS,
m.vostal@tiscali.cz

Sekce pracovníků hygienické služby jednala s hlavní hygieničkou Jarmilou Rážovou

Výbor sekce pracovníků hygienické služby se schází on-line, má vytvořeno spojení přes skype, má také skupinu na WhatsAppu. Výbor vede MUDr. Gacka Slavíková, garantkou za výkonnou radu je Alena Wilhelmová, ve výboru jsou zastoupeny krajské hygienické stanice a zdravotní ústav. První on-line setkání výboru bylo náročné a humorné, což asi zažili všichni, poznámky, kdo koho slyší, vidí, jak se kdo mohl či nemohl připojit a komu to jak sluší.

Přes počáteční technické problémy si členky výboru předaly informace o zvládání práce, trasování v době pandemie a připravily se na jednání s náměstkyní ministra a hlavní hygieničkou MUDr. Jarmilou Rážovou, Ph.D., které sekce iniciovala.

Jednání s hlavní hygieničkou se konalo 26. listopadu. On-line spojení zajistilo Ministerstvo zdravotnictví. Společně s výborem sekce se jednání zúčastnily předsedkyně odborového svazu Bc. Dagmar Žitníková a vedoucí právního a sociálního oddělení OS Ing. Ivana Břeňková.

Počáteční dotaz ze strany odborů se týkal metodiky hygienické služby pro posuzování COVID-19 jako nemoci z povolení. Metodika je Ministerstvem zdravotnictví zpracována a byla odeslána na všechny KHS. Ze strany KHS by se mělo postupovat

při posuzování nemoci z povolení se zdravým rozumem, bez zbytečných komplikací.

Odbory informovaly o tom, jak jsou v nemocnicích a v sociálních službách zaměstnanci vybaveni osobními ochrannými prostředky. Vyzvaly hlavní hygieničku, aby bezpečnosti zaměstnanců byla věnována zvýšená pozornost.

Hlavní hygienička Jarmila Rážová sdělila, že na stránkách Ministerstva zdravotnictví jsou informace a je nutné, aby se zaměstnanci a zaměstnavatelé řídili uváděnými pokyny pro používání ochranných prostředků. Ministerstvo nemůže dohlížet na všechna zařízení a zaměstnavatele.

Odbory požádaly, aby byla hygienická služba personálně a finančně posílena.

Zástupci ministerstva k tomu

podali konkrétní informaci. Pro hygienickou službu došlo k přidělení 134 služebních míst pro posílení a nábor nových odborníků, včetně finančních prostředků v ročním objemu celkem 85 milionů korun. Pro KHS byly vládou uvolněny finanční prostředky na platy včetně příslušenství k 1. dubnu ve výši 59 milionů korun, dále byly navýšeny prostředky na platy ve výši 86 milionů korun, na nutné krytí nákladů na dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr ve výši 3 milionů korun, k 1. 10. byly navýšeny prostředky na platy ve výši 59 milionů korun a k 20. 11. opět na zvýšené náklady na dohody ve výši 5 milionů korun.

Ministerstvo vyjednalo pokrytí finančních prostředků pro KHS vyplývajících ze zařazení lékařů KHS do platového tarifu stanoveného přílohou č. 3 nařízení vlády č. 304/2014 Sb., tedy mezi lékaře orgánu ochrany veřejného zdraví. Finanční krytí bylo kvalifikovaným odhadem stanoveno pro rok 2021 celkově ve výši 9 milionů korun.

Podle Ministerstva zdravot-

nictví byli státní zaměstnanci na KHS za svou práci řádně odměňováni, a to jak uhrazením přesčasové práce, pohotovostí, tak také formou mimořádných a cílových odměn. Výše uvedené se týkalo samozřejmě i ředitelů KHS, pro které administrativu udělování zajišťovalo ministerstvo.

Odbory sdělily, že vláda schválila příslušná usnesení nezvýšení prostředků na platy, v tisku se objevilo, že zaměstnanci hygienické služby obdrží odměnu ve výši 50 tisíc korun, což nebylo ve všech případech pravda, a ano, zaměstnancům jsou přesčasové hodiny a pohotovost vypláceny.

Pro rok 2021 se připravují příslušná nařízení vlády ke zvýšení platových tarifů, a to jak úředníků, tak ostatních zaměstnanců. Je důležité, aby na navýšení platových tarifů obdržely finanční prostředky KHS, ale i zdravotní ústavy a Státní zdravotní ústav.

Ing. Ivana BŘEŇKOVÁ,
vedoucí právního
a sociálního oddělení OS,
brenkova.ivana@cmkos.cz

Co na on-line jednání sekce nezaznělo a zaznít mělo

Hygienická služba má problém? Vytvoříme státní hygienickou službu!

Hygiena se vyrovnává s nedostatkem personálu i financí. Dopady škrtů ze strany minulých vlád jsou v době pandemie osudové a potýkáme se s nimi všichni. Trasování je náročné, nabírají se brigádníci, kvalita pomocníků je různá a jejich reakce také. Úředníci a zaměstnanci krajských hygienických stanic a zdravotních ústavů jsou v záprahu, unavení, pod stálým tlakem.

Řešení problémů je nutné, ale k tomu musí být správné načasování, diskuse odborníků, dialog.

Předseda vlády Andrej Babiš požádal řešení okamžité, a to jednotné řízení hygieny, centralizaci.

Ministerstvo zdravotnictví tedy připravilo novelu zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. O novele jsme se dozvěděli, tak jako všichni ostatní, 30. listopadu. Novela byla – nebyla předložena do vlády, neprošla připomínkovým řízením a až po tlaku veřejnosti, tisku a politiků byla zaslána do zkráceného připomínkového řízení, a to pouze uvede-

ným sedmi místům. ČMKOS mezi připomínkovými místy uvedena nebyla, ale zřejmě došlo ke změně a na poslední chvíli byl OS vyzván ČMKOS, aby připomínky předložil. Stalo se, připomínky jsme předložili. Ale ptám se, proč v této složité době, bez dialogu, bez diskuse o tak závažné věci, jako je vytvoření zásadní strukturální změny?

Premiér Babiš sdělil, že ze strany Ministerstva zdravotnictví došlo k nepochopení. Tak nevím, proč zasedá Rada hospodářské a sociální dohody (tripartita)? K čemu jsou nastavena legislativní pravidla vlády? Změna struktury hygienické služby není nutná v nouzovém stavu. Není nutné, aby se začalo řešit, kdo bude vyhozen, nahrazen a kdo povede státní hygienickou službu. Pokud někdo nepracuje, odborně selhává, k řešení jsou pravidla pro úředníky i zaměstnance nastavena.

Hygienická služba má problém? Sebereme ji kompetence!

A je to tady zase, opět novela zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích. Novelu hlídáme, protože již v roce 2016 jsme prošli tvrdým jednáním a náročným lobbingem, aby se hygienická služba nedrobila, aby ji nebyla odebrána kompetence v ob-

lasti výživy a převedena na orgán Ministerstva zemědělství.

Možná si někteří vzpomenou na společnou tiskovou konferenci OS a Ministerstva zdravotnictví, na akci v Poslanecké sněmovně. Rozdávali jsme informace o nebezpečném záměru ze strany Ministerstva zemědělství. V roce 2016 se podařilo záměr zastavit a hle, v době nouzového stavu je opět předložen k novele zákona 110/1997 Sb., o potravinách, pozměňovací návrh na změnu kompetencí hygieny výživy.

Celé to projednávání zákona je zvláštní. Novela byla předložena v červnu 2019, garančním výborem je zemědělský výbor, samozřejmě. Výbor pro zdravotnictví novelu také projednal a dal souhlas s dalším postupem. Tomu se nelze divit, pozměňovací návrh, který by se dotkl hygieny výživy, tam nebyl. Následovalo 2. čtení, 3. čtení, tam se něco stalo a návrh byl vzat zpět do druhého čtení. Ve 2. čtení se předkládají pozměňovací návrhy a k čemu nedošlo? Je tam nový pozměňovací návrh, rozeslaný poslancům 2. prosince! 3. čtení k novele zákona může být v Poslanecké sněmovně od 17. prosince. Co to znamená? Bude se projednávat bod 353, tisk 502, pozměňovací návrh poslance Jana Birkeho (ČSSD)

pod číslem SD6510, mluvit se o něm nebude, jen hlasovat: pro, proti, zdržel se, hotovo během minuty, během minuty může dojít ke změně kompetence hygieny výživy.

Ve třetím čtení lze totiž navrhopouze opravy legislativně technických chyb, gramatických chyb, chyb písemných nebo tiskových, úpravy, které logicky vyplývají z přednesených pozměňovacích návrhů, popřípadě podat návrh na opakování druhého čtení. Jinak je třetí čtení určeno už jen k hlasování.

Pokud by se zdálo, že se hygienické službě v této době uleví, není tomu tak. V zájmu ochrany našeho zdraví je v dané situaci jediným správným řešením zabránit chaosu a v rámci chystané novely zákona o potravinách kompetenci dozorových orgánů neměnit. Novela je odborníky považována za neuvážený krok, obdobně jako oslabení celé hygienické služby v předchozích letech, a může mít obdobné dopady. O výsledku hlasování a dopadu na hygienickou službu a naše zdraví budeme informovat

Ing. Ivana BŘEŇKOVÁ,
vedoucí právního
a sociálního oddělení OS,
brenkova.ivana@cmkos.cz

Jednání sekce sociál on-line a v rozšířeném počtu se osvědčilo

V pondělí 7. prosince jednala sekce sociál. Využili jsme možnosti jednat on-line a rozeslali pozvánku nejen všem členům sekce, ale pozvání jsme rozšířili i o další zástupce z krajů, které nemají zastoupení z výboru sekce. Nejdříve jsme se zabývali plošným testováním klientů a zaměstnanců a také testováním návštěv. Vyměnili jsme si zkušenosti ze zvládání náročné situace s testováním a její organizací.

V druhé části jsme zjišťovali dostupnost osobních ochranných prostředků v jednotlivých zařízeních s konstatováním, že všichni účastníci neměli problémy s nedostatkem ochranných prostředků.

Hodnotili jsme také dobrovolnickou činnost v sociálních zařízeních. Některá hodnocení byla velmi kladná, ale ozvaly se i hlasy, ze kterých vyplynuly případy, ve kterých dobrovolníci příliš nepomohli. Možná by do budoucna mohlo být řešením uspořádat kurzy, kde by se na takovou práci veřejnost mohla více připravit. Na druhé straně všem dobrovolníkům, kteří ve

svém volnu přišli a pomohli zaměstnancům v sociálních službách, patří velké poděkování.

Mezi aktuality jsme zařadili i sdělení o vývoji novely zákona o sociálních službách č. 108/2006. Podle posledních informací z videokonferencí se zástupci MPSV a dalšími aktéry působícími v sociálních službách půjde novela na jednání vlády s rozporem, protože se nedohodla ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová s ministryní financí Alenou Schillerovou. Všichni jsme se shodli, že je jen malá pravděpodobnost, že bude tato novela schválena v tomto volebním období.

K navýšení platů a mezd vystoupila předsedkyně OS Dagmar Žitníková a popsala vývoj jednání k navýšení platových tabulek. Všichni očekáváme s napětím vydání nařízení č. 341/2017 k navýšení platových tabulek. Odborový svaz zdravotnictví opakovaně požaduje a prosazuje 10% navýšení pro všechny zaměstnance v sociálních službách.

Místopředsedkyně Jana Hnyková zopakovala postup při uznání COVID-19 jako nemoci z povolání v případě, že zaměstnanec se nakazí v průběhu pracovního procesu. Všechny přítomné jsme vyzvali, pokud nastanou jakékoliv procesní problémy v této věci, aby se obrátili se žádostí o právní pomoc na náš odborový svaz.

Členka výkonné rady Marcela Holčáková zhodnotila on-line konaný kulatý stůl k transforma-

ci psychiatrické péče. Nejvíce kritizovala, že zástupci transformačního týmu z Ministerstva zdravotnictví ve svých prezentacích hodnotili dosažené výsledky, které ovšem v praxi nejsou vůbec znatelné. Transformace psychiatrické péče je běh na dlouhou trať a je nutno všechny kroky zvážit, aby byl jak terén, tak psychiatrické nemocnice a především pacienti připraveni na nastalé změny.

Rozšířené jednání sekce sociál bylo přínosné pro zmapování některých problémových oblastí v sociálních službách. Shodli jsme se, že je budeme využívat i v budoucnu k předávání informací a zkušeností. Uvítáme proto všechny zájemce o on-line kontakt a jednání sekce sociál z řad našich odborářů.

Mgr. Jana HNYKOVÁ,
hnykova.jana@cmkos.cz

Zaměstnanci v sociálních službách těžkou situací zvládají a zaslouží si velké poděkování celé společnosti

Sociální služby v letošním roce procházejí opravdu zátěžovou zkouškou. COVID-19 přináší do sociálních služeb vítr, který už dlouhá desetiletí v této oblasti nezavanul. Jarní vlna pandemie koronaviru zastihla, bohužel, řadu služeb nepřipravených a opravdu se všechno řešilo za pochodu bez přípravy. Druhá vlna pandemie COVID-19 udeřila ještě s větší silou a zasáhla mezi jinými i sociální služby. Velmi důležitá byla kvalitní příprava a snaha zvládnout vše jak organizačně, tak i zajistit péči o ty nejkřehčí a nejzranitelnější v naší společnosti, což jsou naši senioři a osoby se zdravotním postižením.

Plošné testování seniorů a zaměstnanců, které začalo na začátku listopadu, nejdříve přineslo řadu obav a starostí, jak se vše zvládne. Testování nemohl provádět nikdo jiný než zdravotnický personál s kvalifikací. Oslabené týmy zdravotnických pracovníků musely zvládnout nejen péči o klienty, ale zároveň i testování.

V našich zařízeních nežijí jen klienti, kterým se pouze podávají léky, ale také klienti, kteří potřebují náročnou ošetrovatelskou péči. Všeobecná sestra musí zvládnout podat léky, aplikovat inzulinu, injekce, převazy, sledovat zdravotní stav, starat se o různé druhy stomií, cévky, případně pečovat i o nosogastriční sondy. Musí souběžně rozhodovat o vyhodnocování zdravotního stavu a volbě správného postupu, jak co nejdříve pomoci klientovi. Vedle toho ji čeká administrativa, která ve velkém pronikla i do různých programů v péči o klienty v sociálních službách. Výkazování na pojistovny a další záznamy ubírají sestrám mnoho času.

Možná jsem nevyjmenovala

všechno, ale v první řadě zůstává především klient a odborná péče o něj, a to je nejdůležitější. Mnohdy právě pro zhoršený zdravotní stav a nemožnost rodiny se postarat o svého blízkého vyhledávají rodiny pobytová zařízení, aby byla jistota, že bude o tatínka či maminku postaráno co nejlépe. Do toho všeho přijde pandemie koronaviru, která si nevybírá a postihuje všechny věkové skupiny, bohužel seniorská populace na to doplácí nejvíce.

V současné době můžeme říci, že kdyby bylo plošné testování v sociálních službách zavedeno mnohem dříve, možná bychom mohli uchránit více našich klientů před smrtí. Zvládnutí testování klientů a zaměstnanců bylo opravdu tvrdým oříškem, ale podařilo se za nesmírného úsilí obětavých zdravotnických pracovníků v sociálních službách. Nákaza byla eliminována, testování pokračuje dál a mělo by být i v příštích měsících nástrojem, jak chránit naše seniory.

Dne 4. prosince 2020 skončilo testování seniorů a zůstalo jen pravidelné testování zaměstnanců.

K tomu vydala vláda usnesení ze dne 30. listopadu 2020 č. 1264 o krizovém opatření. Na něj navazuje doporučený postup č. 17, ve kterém MPSV připravilo postup pro aplikaci krizového usnesení ohledně výjimky ze zákazu návštěv na základě provedení POC testu na přítomnost antigenu viru SARS CoV-2 u všech poskytovatelů sociálních služeb v zařízení domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem a všech odlehčovacích sociálních služeb v pobytové formě.

Vedení všech těchto jednotlivých zařízení stanovilo konkrétně, jak bude návštěva probíhat a jaký rezervační systém se zvolí, a informovalo o tom příbuzné a blízké svých klientů. Testy se buď provádějí přímo v zařízení po podepsání souhlasu na příslušném formuláři, nebo si příbuzní mohou přinést potvrzení o negativitě na COVID-19 z odborného centra, nebo potvrzení praktického lékaře, že COVID-19 prodělali. Všechny návštěvy musí při kontaktu se svým příbuzným či blízkým používat po celou dobu návštěvy osobní ochranné prostředky dýchacích cest, a to minimálně respirátor třídy FFP2 nebo KN95 bez výdechového ventilu.

Provedli jsme si průzkum, jak situace v terénu vypadá. Musíme zkonstatovat, že návštěvy chodí v menší míře, než se očekávalo. Některá zařízení testují a některá vyžadují potvrzení o negativitě. Mnohá pobytová zařízení se připravila již dříve na umožnění

kontakty v místnostech k tomu určených se skleněnou bariérou. Hledají se další cesty kontaktu, například přes on-line spojení. Sami klienti mnohdy návštěvu odmítají v důsledku obav, že by se mohli nakazit. Vše se s výjimčným nasazením sil zvládá, prostě se to musí zvládnout, i když to stojí nemalé úsilí a kladě nadstandartní nároky na každého zaměstnance v sociálních službách.

Vracím se na začátek, kdy jsem psala, jakou zátěžovou zkouškou prošli a procházejí zaměstnanci v sociálních službách. Vítáme iniciativu ministryně práce a sociálních věcí Jany Maláčové a její prohlášení, že bude chtít pro zaměstnance v sociálních službách zase odměny, jako v jarní vlně COVID-19. Tato doba ukázala, že sociální služby a jednotlivé formy služeb jsou důležitou součástí poskytované péče, že se zaměstnanci nezalekli a stojí pevně v první linii v péči o své klienty vedle zdravotníků z nemocnic a dalších zdravotnických zařízení.

Nebyla a ještě to dlouho nebude lehká doba pro zaměstnance v sociálních službách. Věřím, že se vše zhodnotí do budoucna a tato oblast získá na prestiži ve společnosti. Nikdo neutekl od svých klientů a všichni zůstali a starali se, jak nejlépe uměli. Myslím, že v této těžké zkoušce zaměstnanci v sociálních službách uspěli a zaslouží si velké poděkování celé společnosti.

Mgr. Jana HNYKOVÁ,
hnykova.jana@cmkos.cz

Přehled právních předpisů publikovaných ve Sbírce zákonů v období od 23. 11. do 9. 12. 2020

(výběr)

461. Zákon o kompenzačním bonusu v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2

462., 463., 464., 465. Usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření

467. Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů

469. Zákon o jednorázovém příspěvku důchodci v roce 2020 a o změně zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

471. Usnesení vlády České republiky o prodloužení nouzového stavu v souvislosti s epidemií viru SARS CoV-2

472., 473., 474., 475., 476., 477., 478. Usnesení vlády České republiky o změně krizových opatření

481. Zákon, kterým se mění zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnic-

kých vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

482. Zákon o odškodnění některých obětí potlačení demonstrací k prvnímu výročí okupace Československa vojsky Svazu sovětských socialistických republik, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky

487. Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

509. Sdělení Ministerstva zdravotnictví o antigenním složení očkovacích látek pro pravidelná, zvláštní a mimořádná očkování pro rok 2021

510. Vyhláška o stanovení výše základních sazeb zahraničního stravného pro rok 2021

JUDr. Hana LISÁ, advokátka,
lisa.advokat@seznam.cz

Zdravotnická tripartita jednala o pandemii, financování zdravotnictví, odměňování i hygienické službě

Jednání tripartitního pracovního týmu pro zdravotnictví (zdravotnická tripartita) se konalo 3. prosince. Budou se slučovat brněnské FN u sv. Anny s FN Brno? Bude dostatek financí na nárůst platových tarifů a základních mezd o 10 %? Bude sociální dialog k centralizaci hygienické služby? I to byla témata jednání pracovního týmu. Za Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR se jednání zúčastnily předsedkyně Dagmar Žitníková a místopředsedkyně Jana Hnyková, on-line také místopředseda Lubomír Franc. Jednání řídila vedoucí pracovního týmu a vedoucí právního a sociálního oddělení OS Ivana Břeňková.

Podle protiepidemického systému PES byl souhrnný index rizika na hodnotě 57, uvolňovala se protiepidemická opatření, otevřely se malé obchody, služby, měli bychom být spokojeni a optimisticky naladěni. Nebylo tomu tak. Nervozita byla ze strany sociálních partnerů i ministerstva, protože všechny strany sociálního dialogu jsou pod obrovským tlakem.

Na program jednání bylo předloženo osm bodů, aby mohly být konstruktivně projednány, bylo by k tomu třeba více jak plánované dvě hodiny času.

Termín jednání pracovního týmu byl stanoven podle možnosti ministra zdravotnictví Jana Blatného, zástupci zaměstnavatelů i odboráři počítali alespoň s omezenou třicetiminutovou účastí ministra. Těsně před jednáním ale byli informováni, že se ministr Blatný jednání pracovního týmu neúčastní. Důvod byl pochopitelný, byl čtvrtek, den interpelací poslanců na předsedu vlády a ministry. Na ministerstvo došlo velké množství interpelací, které muselo ministerstvo zpracovat,

ministr odsouhlasit, proto se nemohl jednání osobně účastnit.

Sociální partneři se shodli na tom, že termín příštího jednání bude muset být stanoven tak, aby se mohl ministr zdravotnictví opravdu účastnit osobně.

Finanční podpora fakultním nemocnicím

V úvodu jednání byla členům pracovního týmu předložena informace o tom, kterým fakultním nemocnicím byla v letech 2014-2020 poskytnuta finanční podpora, v jaké výši a z jakého důvodu.

Finanční podpora ze státního rozpočtu byla v roce 2014 poskytnuta Fakultní nemocnici svaté Anny v Brně a Nemocnici Na Bulovce v Praze, šlo o celkovou částku 700 mil. Kč.

Jedním z důvodů finanční podpory FN sv. Anny byl dopad projektu ICRS. Nemocnice Na Bulovce se dostala do velké ztráty, kterou nezvládla vyrovnat. Došlo ke kontrole hospodaření, zjistila se pochybení ze strany vedení a byla vyměřena pokuta za porušení rozpočtové kázně.

Finanční podpora, oddlužení v roce 2020 dosáhlo výši 6596

mil Kč. Prostředky byly poskytnuty na oddlužení vybraných nemocnic ve výši jejich závazků po splatnosti nad 60 dní od data uskutečnění zdanitelného plnění a částečně také přeřinancovaných závazků.

Podpora byla poskytnuta Fakultní nemocnici Královské Vinohrady, Nemocnici Na Bulovce, Všeobecné fakultní nemocnici, Fakultní nemocnici Brno, Fakultní nemocnici u sv. Anny v Brně a Thomayerově nemocnici.

Souběžně s oddlužením budou probíhat opatření za účelem zvýšení efektivity poskytovaných zdravotních služeb, zvýšení efektivity nákupů materiálu, přístrojů i podpůrných služeb.

Sociální partneři vzali informaci na vědomí, požadují jedenkrát ročně materiál ke kontrole hospodaření fakultních nemocnic.

Spojení FN u sv. Anny a FN Brno

Dojde ke spojení FN u sv. Anny a FN Brno?

Odbory vznesly dotaz na veřejně dostupnou informaci, že záměrem Ministerstva zdravotnictví je spojení FN u sv. Anny v Brně s FN Brno.

Dle zástupců ministerstva není žádný takový krok v přípravě, nepředpokládá se a není k tomu důvod. Jde o fámu, která vznikla v Brně, ministr Blatný do FN u sv. Anny jede, ale řešit problematiku ICRS.

Personální stabilizace zaměstnanců ve zdravotnictví

Druhým bodem byla personální stabilizace zaměstnanců ve zdravotnictví. V souvislosti s COVID-19 byl do plánu ke stabilizaci začleněn nový úkol zaměřený na řešení problematiky personální situace v oblasti ochrany veřejného zdraví.

Odbory požádaly o začlenění zástupců do skupiny, která tento bod bude řešit. Pracovní tým se na požadavku shodl a ministerstvo souhlasilo.

Je nutné, aby se ustavená skupina k personálním otázkám sešla co nejdříve, a to za účasti ministra zdravotnictví. Skupina se zaměřuje na nedostatek zdravotnických pracovníků, a také na dlouhodobou strategii stabilizace a rozvoje personálních zdrojů ve zdravotnictví, která zohlední očekávané trendy v medicíně ve

vazbě na demografický a geografický vývoj společnosti.

Ve fakultních nemocnicích je stav personálu poznamenán pandemií COVID-19, nedostatek nelékařského zdravotnického personálu je způsoben velkým množstvím karantén, izolací a pracovními neschopnostmi v důsledku kontaktů s osobami, u nichž byla zjištěna přítomnost viru SARS-CoV-2, případně přímo projev nemoci COVID-19.

Jen díky enormnímu nasazení zaměstnanců nemocnic se podařilo velmi nelehkou situaci zvládnout bez zásadního omezení poskytování zdravotních služeb akutní lůžkové péče pacientům, kteří ji v danou chvíli akutně potřebovali. Došlo však k odložení elektivních výkonů, které budou muset být provedeny v budoucnu, opět za cenu významného pracovního nasazení zdravotnického personálu nemocnic.

V současné době se projevuje únava, stres z velkého nasazení zaměstnanců v době vysokého počtu pacientů hospitalizovaných v souvislosti s onemocněním COVID-19.

Úhrada zdravotní péče a dopady pandemie

Pod třetí bod jednání lze souhrnně zahrnout úhrady zdravotní péče za rok 2020, dopady 2. vlny COVID-19, kompenzační vyhlášku a úhrady zdravotní péče v roce 2021.

Ministerstvo sdělilo, že je zatím vykázaná akutní lůžková péče zdravotním pojišťovnám za červenec, některé nemocnice mají vykázanou péči i za srpen, některé možná dokonce za září, ale většinu péče za září, říjen a listopad nemají nemocnice zatím vykázanou. Nelze v současné době usuzovat na vývoj produkce a hodnotit dopad 2. vlny COVID-19 na produkci a hospodaření nemocnic.

Pro získání průběžné informace o vývoji produkce nemocnic v roce 2020 oslovilo Ministerstvo zdravotnictví své přímo řízené nemocnice s žádostí o informaci o aktuální výši produkce a odhad do konce roku. Podle dodaných údajů a s ohledem na průběh druhé vlny COVID-19 by nemocnice mohly dosáhnout 4% nadprodukce a získat dodatečné 3-4

pokračování na straně 9

Zdravotnická tripartita jednala o pandemii, financování zdravotnictví, . . .

pokračování ze strany 8

mld. Kč na úhradách, což je přesně dle očekávání kompenzační vyhlášky.

Tyto dodatečné prostředky nemocnice mohou využít na pokrytí nákladů spojených s COVID-19, které nejsou kryty jiným způsobem (tj. osobní ochranné pracovní prostředky v podzemní vlně, bariérová opatření apod.). Ministerstvo bude vývoj situace dále monitorovat a na začátku roku 2021, na již finálních produkčních číslech za rok 2020, zhodnotí potřebu změny produkčních cílů v kompenzační vyhlášce.

Pokud ministerstvo shledá, že parametry kompenzační vyhlášky jsou nedostatečné pro krytí výpadku produkce a zvýšené náklady nemocnic, má možnost tuto vyhlášku novelizovat a parametry dodatečně upravit, a to v termínu před finančním vypořádáním roku 2020.

Ministerstvo připomnělo, že po celý rok 2020 platí navýšení úhrad za hospitalizované covidové pacienty a plná úhrada testů na COVID-19, současně sdělilo, že se při druhé vlně ukazuje, že úhradová bonifikace pravděpodobně převyšuje navýšené náklady, a tyto bonifikace tak představují zajímavý dodatečný zdroj příjmů pro nemocnice.

Ministerstvo sdělilo, že se počítá s možností kompenzace odměn za COVID-19 zaměstnancům nelůžkových zdravotnických zařízení, nepůjde o plošné odměny, jako tomu bylo v lůžkových zdravotnických zařízeních. Na návrhu se pracuje.

Sociální partneři souhlasili s požadavkem zaměstnavatelů, aby byla předložena analýza dopadů první a druhé vlny COVID-19 v členění na jednotlivé segmenty, a to po ukončení roku 2020, cca v 1. čtvrtletí roku 2021.

Sociální partneři souhlasili s požadavkem zaměstnavatelů, který byl předložen za poskytovatele sociálních služeb. Byl vznesen požadavek na řešení nadprodukce vlivem nárůstu poskytované zdravotní péče v pobytových službách a nárůstu nákladů, které s tím souvisí. Pro výsledné období 2020 je proto naprosto nezbytné pro odbornost 913, ošetrovatelskou péči v sociálních službách, požadovat zrušení regulačních mechanismů (výkonovou

úhradu) nebo alespoň limitaci maximální výsledné úhrady na úrovni nejméně 90 až 95 % produkce.

Ministerstvo v materiálu k úhradové vyhlášce pro rok 2021 uvedlo, že úhradová vyhláška pro rok 2021 stanovuje základní růst úhrad nemocnic ve výši 18 % oproti roku 2019 (v průměru po započtení dopadů CZ-DRG to je 21 % oproti 2019). Typické rozložení růstu mezi tyto dva roky je 10 % v roce 2020 (dle zdravotně pojistných plánů zdravotních pojišťoven) a 8 % v roce 2021 (v závislosti na mnoha faktorech, od výše základní sazby počínaje po dopad kompenzační vyhlášky konče).

Pro odbory je důležitá informace, že meziroční růst úhrad kolem 8 % je naprosto dostatečný pro pokrytí růstu platových tarifů/základních mezd o 10 % a ostatních nákladů o inflaci (3 %).

Odměny za první vlnu COVID-19

Bod týkající se odměňování zaměstnanců vždy navazuje na finanční možnosti veřejného zdravotního pojištění. Odměny za první vlnu COVID-19 byly vyplaceny. Problémem zůstává jejich započtení pro účely náhrad a příplatků platů a mezd. Jak jsme několikrát zveřejňovali, stanovisko OSZP ČR se nezměnilo: odměny patří do objemu mezd a platů, které jsou podkladem pro výpočet náhrad a příplatků.

Ministerstvo zdravotnictví drží názor, že pro ZZS jde o odměny, které se pro výpočet náhrad nezahrnují do objemu mezd a platů. Pro všechna ostatní lůžková zdravotnická zařízení Ministerstvo zdravotnictví sděluje, že záleží na rozhodnutí zaměstnavatele.

V tomto bodě trvá rozpor a dále se bude jednat, nebo bude muset rozhodnout soud.

Odměny za druhou vlnu COVID-19

Zástupci odborů se dotázali,

jak a kdy se budou vyplácet odměny za druhou, horší vlnu COVID-19.

Podle předloženého materiálu a sdělení zástupců ministerstva se v současné době další plošné odměny ze státního rozpočtu formou dotačního programu za druhou vlnu neplánují. K dotačnímu programu bylo předloženo ze strany ministerstva několik negativních poznatků: plošné odměny nezohledňují zásluhovost a zapojení do péče o covidové pacienty, vzniká obrovská administrativní zátěž personálu ministerstva i nespokojenost samotných zaměstnanců lůžkových zdravotnických zařízení. Případné odměny za druhou vlnu COVID-19 by měly být podle názoru ministerstva vyplaceny z veřejného zdravotního pojištění.

Ministerstvo předpokládá nápravu pro přiznání odměn zdravotnickým pracovníkům některých nelůžkových zdravotnických zařízení, která byla z dotačního programu vyjmuta.

Odboráři poděkovali za administrativní zajištění výplaty odměn, při jednáních s ministrem a vládou budou žádat o přiznání odměn za druhou vlnu COVID-19, a to i pro nelůžková zdravotnická zařízení, dále budou žádat navýšení zvláštních příplatků a příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí.

Odboráři vyzvali Ministerstvo zdravotnictví, aby odměny pro zaměstnance ve svém resortu prosazovalo stejně intenzivně jako MPSV, které už má připravený dotační titul na odměny pro sociální služby.

Odměňování v krajských hygienických stanicích

Na jednání byla předložena informace o odměňování zaměstnanců a úředníků orgánů ochrany veřejného zdraví, konkrétně v krajských hygienických stanicích. KHS bylo nutno finančně

a personálně posílit. Služební úkoly na KHS bylo v době pandemie nutné plnit s nedostatečným personálním vybavením a finančním zabezpečením, proto Ministerstvo zdravotnictví požádalo vládu o dodatečné navýšení systemizovaných míst a financí.

Vláda uvolnila proti plánu navíc 213 milionů Kč a 134 služebních míst pro posílení a nábor nových odborníků. Pro rok 2021 se jedná o další požadavku na 5 milionů Kč.

Odbory upozornily, že se problematice ochrany veřejného zdraví věnují dlouhodobě, byly proti všem škrtům, spolupracují s ministerstvem a rády by se vrátily k organizaci kulatých stolů za účasti ředitelů KHS.

Legislativní práce Ministerstva zdravotnictví

Při projednávání bodu k legislativní práci Ministerstva zdravotnictví odboráři vyjádřili nespokojenost s procesem, kterým Ministerstvo předložilo návrh novely zákona č. 258/2000 Sb., k ochraně veřejného zdraví. Odbory požadují, aby byl návrh zákona stažen a projednán ve stanoveném legislativním procesu. Hygienická služba potřebuje pozornost, ale k řešení se musí vyjádřit odborníci. Znejistit v této době zaměstnance, kteří pracují pod obrovským tlakem, je hazard!

Mezi projednávané zákony v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR je zařazen návrh zákona, kterým se mění zákon č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních. Předkládaný návrh novely stanoví, že studenti studijního programu všeobecné lékařství po absolvování 8 semestrů studijního programu všeobecné lékařství a po úspěšně vykonané zkoušce z ošetrovatelské péče nebo péče o nemocné anebo obdobného předmětu v rámci tohoto studijního oboru získávají způsobilost k výkonu povolání praktické sestry. V současnosti je projednáván v Poslanecké sněmovně jako tisk 1103 ve stavu legislativní nouze.

Očkování proti COVID-19

Pouze ústní informace byla podána k plánu očkování proti COVID-19. Očkování bude dobro-

pokračování na straně 10

Zdravotnická tripartita jednala o pandemii, financování zdravotnictví, . . .

pokračování ze strany 9

volné a hrazené z veřejného zdravotního pojištění.

Žádost o stanovisko k placení přesčasů

V poslední části jednání odbory požádaly o stanovisko k tomu, jak a kdy vyplácet plat za práci

přesčas v přímo řízených organizacích Ministerstva zdravotnictví. Plat za práci přesčas náleží zaměstnanci v souladu se zákoníkem práce § 127 a §141. §127 stanovuje výši a §141 stanovuje, že plat je splatný po vykonání práce, nejpozději v kalendářním měsíci následujícím po měsíci, ve

kterém vzniklo zaměstnanci právo na plat nebo některou jejich složku. Odbory řeší problém s jednou přímo řízenou organizací ministerstva, která vyplácí plat za práci přesčas bez dohody se zaměstnancem v rozporu se zákoníkem práce. Odbory požádaly o stanovisko nebo společně jed-

nání za účasti ředitele příslušné příspěvkové organizace

Ing. Ivana BŘEŇKOVÁ,
vedoucí tripartitního pracovního týmu pro zdravotnictví a vedoucí právního a sociálního oddělení OS

brenkova.ivana@cmkos.cz

Foto Jana Hnyková

COVID-19 lze v České republice uznat jako nemoc z povolání

Informaci, jak postupovat při uznávání COVID-19 jako nemoci z povolání, obdržely všechny odborové organizace odborového svazu na e-mailové adresy, vyšla v říjnovém Bulletinu a je na svazovém webu: <http://www.zdravotnickedobry.cz/cz/clanky/14-10-2020-prace-s-covid-19.aspx> Nejdůležitější informace připomínáme.

Nemoc z povolání je pojmem medicínsko-právním. Definice pojmu nemoci z povolání a jejich výčet uvádí nařízení vlády č. 290/1995 Sb. (dále jen „Seznam nemocí z povolání“). Výskyt onemocnění COVID-19 nevyvolal potřebu jejich úpravy ani úpravy jiných kroků pro posuzování a uznávání nemocí z povolání.

Pro naplnění pojmu nemoci z povolání musí být splněny podmínky uvedené v Seznamu nemocí z povolání. Musí být splněna diagnostická kritéria, musí se jednat o klinicky manifestní infekční onemocnění s příslušným laboratorním nálezem. Dále musí být splněna hygienická podmínka, že se jedná o práci, u níž je dle Seznamu nemocí z povolání prokázáno riziko nákazy. Pokud

onemocnění COVID-19 vzniklo při práci, u níž je hygienickým šetřením prokázáno riziko nákazy, uznává se jako nemoc z povolání přenosná.

Nemoc z povolání posuzují a uznávají výhradně poskytovatelé pracovní lékařských služeb v oboru pracovní lékařství, kteří získali povolení Ministerstva zdravotnictví, viz <https://www.mzcr.cz/seznam-poskytovatelu-kterym-bylo-udeleno-povoleni-uznavat-nemoci-z-povolani/>.

Podmínky vzniku nemocí z povolání ověřují orgány ochrany veřejného zdraví KHS, a to na základě žádosti poskytovatele uznávajícího nemoci z povolání.

Nemocného zasílá k poskytovateli uznávajícímu nemoci z povola-

nutí ošetřující lékař, u něhož na základě odborného vyšetření vzniklo důvodné podezření na nemoc z povolání. Formulář žádosti je stejný jako žádost o jakékoliv jiné konziliární vyšetření, tj. Poukaz na vyšetření/ošetření.

Nemocného vysílá zaměstnavatel, pokud má důvodné podezření, že by se u dané osoby mohlo jednat o nemoc z povolání, ale také žádost může podat i sama osoba, pokud má podezření, že jí v souvislosti s prací vznikla nemoc z povolání.

Žádost o posouzení možné nemoci z povolání lze podat i zpětně.

Základními podklady jsou výsledky lékařských vyšetření potvrzujících diagnózu, včetně stupně závažnosti onemocnění, zejména kopie zdravotnické dokumentace registrujícího praktického lékaře v rozsahu potřebném k posouzení nemoci včetně údajů o trvání karantény eventuálně pracovní neschopnosti, výsledky laborator-

ních vyšetření na SARS-CoV 2 a nálezy odborných lékařů týkajících se řešeného onemocnění, včetně rentgenových snímků, pokud byly provedeny. Ověření KHS, že posuzovaná osoba před vznikem onemocnění pracovala za podmínek, za nichž nemoc z povolání vzniká.

Lékařský posudek o nemoci z povolání vydávají pouze poskytovatelé s povolením Ministerstva zdravotnictví k uznávání nemocí z povolání (odkaz výše). Lékařský posudek musí být předán posuzované osobě a osobě, které z posudku vznikají povinnosti, tj. zaměstnavateli. Zaměstnavatel může v odůvodněných situacích uplatnit návrh na jeho přezkoumání prostřednictvím poskytovatele, který lékařský posudek vydal.

Ing. Ivana BŘEŇKOVÁ,
vedoucí právního a sociálního oddělení OS,
brenkova.ivana@cmkos.cz

Moravskoslezská krajská rada v době covidové

Dne 1. prosince se po delší době sešla k jednání krajská rada Moravskoslezského kraje. Musím říct, že jsem se na setkání s kolegy již velmi těšila, neboť se svět zbláznil a všechny nás společensky izoloval. Mám pocit, že zdravotníci neznají už nic jiného než covidtanec (tyvek, štít, brýle, respirák, nádech-výdech, příkaz, zákaz, musíš, musíš a tak pořád dokola).

Členové krajské rady jsou sice stále v kontaktu na telefonech či e-mailech, ale přece jen osobní kontakt je přínosnější. S úsměvem na rtech, byť pod rouškou, jsme se ihned pustili do jednání. Probírali jsme situaci v nemocnicích, na záchrance, v sociálních službách. Problémy jsou všude stejné. Nedostatek personálu, mnoho zdravotníků nakažených, v karanténě, na ČR, na PN nesusvisejících s covidem. Personál je vyčerpaný fyzicky i psychicky, jede nadoraz a konec pandemie v nedohlednu. Osobních ochranných pracovních prostředků je oproti jaru sice dostatek, ale v mnoha zařízeních se s nimi

šetří, protože je to pro zaměstnavatele finančně náročné. Potíže s umístěním pozitivních pacientů do nemocnic, mnohonásobně zvýšený počet výjezdů záchranné služby. A spousta dalších problémů, které musí zdravotníci vzhledem k pandemii řešit.

I přes tyhle všechny potíže jde život dál, hlavně ten politický. Po volbách do krajských zastupitelstev u nás v Moravskoslezském kraji nedošlo v podstatě k žádné razantní změně, hejtman (prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc., ANO) a náměstek pro zdravotnictví (MUDr. Martin Gebauer, MHA, ANO) zůstávají na svých postech. To pro krajskou radu znamená

opět další boj s větrnými mlýny, neboť naše politická garnitura nejeví velký zájem o spolupráci se zdravotnickými odbory, což se promítá v letitém odmítání zástupce odborů ve zdravotním výboru Moravskoslezského kraje. I přes tuto negativní zkušenost jsme se rozhodli opětovně oslovit naši krajskou reprezentaci, pokusíme se navázat kontakt a vyvolat dialog na téma zdravotnictví v Moravskoslezském kraji.

Letošní rok je velmi zvláštní, hektický a smutný, protože veškeré odborové aktivity (semináře, krajské konference, setkání krajských rad a výkonné rady) byly zrušeny a odloženy, což nám značně zkomplikovalo práci, neboť nám chybí osobní setkání a porady s Dášou, Janou a Lubošem, s kolegy a kolegyněmi napříč zdravotnictvím, semináře s právníky, BOZP. Fungujeme sice přes telefon a virtuálně, ale to přece není ono. Chybí nám osobní kon-

takt, kolektivní dialog, výměna názorů a zkušeností.

Byť je situace, jaká je, my stále věříme a přejeme si, ať už to co nejdříve skončí, abychom mohli zase normálně žít, pracovat a hlavně se věnovat naplno odborové činnosti.

Blíží se konec roku a já bych velmi ráda nejen za sebe, ale i za celou moravskoslezskou krajskou radu poděkovala Dášě, Janě a Lubošovi a nejen jim za všechno, co pro nás obvyklé lidičky děláte. Mnoho díky za vybojované odměny pro všechny pracovníky ve zdravotnictví a sociálních službách. Jste skvělí.

Nám všem pak přeji hlavně hodně zdraví, pevné nervy, osobní pohodu a mnoho sil do dalších těžkých dnů, které nás čekají. Krásné a pokud možno pohodové Vánoce.

Bc. Andrea DREXLEROVÁ,
předsedkyně moravskoslezské krajské rady OS,
andreadrexlerova@volny.cz

Kdo se v tom má vyznat?!

Letošní rok přinesl mnoho informací, nejvíce o epidemii COVID-19. Problémem občana je, jak se v nich vyznat. Jsme trvale zaplavováni informačním balastem, množstvím relevantních informací i dezinformací. Od jara máme možnost v přímém přenosu sledovat destrukci důvěry ve vládu. Svým chaotickým přístupem nepomohla, nám občanům, se orientovat v záplavě protichůdných sdělení, pro jistotu nám ještě zabránila diskutovat tváří v tvář mezi sebou a hledat alespoň nějakou cestu.

Zákaz shromažďování společně s množstvím dezinformací vnímám jako útok na občanskou společnost. Skončila diskuze, skončilo hledání konsenzu, přestaly být slyšeny argumenty.

Jednání se posunulo do on-line světa, kde není prostor a ani čas na věcnou diskusi. Jsou pořádány videokonference, které však jsou převážně prezentační – tedy předloží se prezentace a nakonec se sdělí: otázky zašlete písemně, snad vám odpovíme.

Toto není dialog! Jako odborář vnímám obrovské ohrožení základních hodnot naší společnosti.

Jako zdravotník jsem konfrontován s informačním balastem denně. Reklama na vakcinaci jede naplno, přestože v praxi vidím, jak málo toho o nemoci víme. Léčíme projevy nemoci, o příčinách toho tolik nevíme, prevence se opírá o zkušenosti z 18. století (a zdá se, že jediné fungují).

Zdravotnické týmy jsou na konci sil, celý zdravotnický systém je napnut k prasknutí a z médií slyším zástupce pivovarů a pivnic, že jsou na dně, fyzicky i duševně vyčerpaní z nejistoty a další uzavření provozoven už nezvládnou. Cynicky se mi chce dodat: ještě že na toto vláda pamatovala a zahájila reformu psychiatrické péče!!!

Jako zdravotník vidím dopady nemoci, vidím opakovaně nemocné covidem a selský rozum mi říká, že reklama na vakcinaci je reklamou, nikoliv řešením. Protože má-li být setkání s nemocí prevencí dalšího onemocnění (podstata vakcinace), neměl bych onemocnět opakovaně, ale to se celkem běžně děje. Problémem je, že informace a dezinformace i pro mne jako zdravotníka jsou nerozlišitelné a reklama je již z podstaty názvu opakovaný klam = re/klam-a!

Končí nám rok úplně jiný než kterýkoliv předchozí. Je náročný a mnoho úsilí nás ještě čeká. Jaká bude budoucnost, máme ve svých rukou. Každý z nás si volí svou cestu, každý z nás mění cestu těch okolo (dopad podzimních voleb už začíná být zřetelný – snad bude poučením do budoucna).

Letošní rok přinesl mnoho dobrého, ale i přinesl i nenahraditelné ztráty. Přeji všem, aby se dokázali zorientovat v informační válce, zachovali si pevné zdraví a k tomu měli mnoho štěstí.

Vít PŘIBYLÍK,
řidič vozidla ZZS,
člen výkonné rady,
místopředseda
moravskoslezské krajské rady
a člen sekce zdravotnických
záchranných služeb OS,
vitpribylik@seznam.cz
*Text vyjadřuje osobní názor
autora.*

V Nemocnici Písek jsme podepsali kolektivní smlouvu se zvýšením mezd o 10,5 %

Kolektivní vyjednávání pro rok 2021 probíhalo v Nemocnici Písek, a. s., zcela odlišně od předchozích let. Vzhledem k pandemii koronaviru jsme první návrhy domlouvali telefonicky. Teprve ve druhé polovině listopadu jsme se sešli osobně. Po delším vyjednávání se nám podařilo obhájit náš odborový návrh: pro rok 2021 se mzdy zvedají o 10,5 % všem zaměstnancům nemocnice. Dále jsme dohodli plošné odměny ke konci roku 2021. S dosaženým výsled-

kem jsme byli velmi spokojeni, proto se výbor dohodl pozvat vedení odborového svazu na slavnostní podepsání kolektivní smlouvy.

Ve čtvrtek 10. prosince přijeli místopředsedové svazu Mgr. Jana Hnyková a Mgr. Lubomír Francel. Předsedkyně odborového svazu Bc. Dagmar Žitníková se kvůli nemoci nemohla zúčastnit.

Po podpisu smlouvy Jana Hnyková ocenila průběh jednání mezi ředitelem nemocnice MUDr. Jiřím Holanem, MBA, a vyjed-

návacím týmem odborových organizací. Sjedené navýšení je precedentem pro vedení ostatních nemocnic kraje.

Děkujeme vedení odborového svazu za podporu. Všem přeje- me klidné prožití vánočních

svátků a hodně zdraví v novém roce.

Roman CARDA,
předseda ZO OSZSP ČR
Nemocnice Písek,
ro.ca@email.cz
Foto Jana Hnyková

Minimální a zaručená mzda od 1. ledna 2021

Posledních několik let se pravidelně od ledna zvyšuje minimální a zaručená mzda, která je upravena v nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Toto nařízení vlády tedy upravuje velice širokou problematiku z oblasti pracovního práva. Smyslem tohoto nařízení vlády je ochrana zaměstnanců před poskytováním nepřiměřeně nízkých mezd některými zaměstnavateli.

Tento článek se bude zabývat především minimální a zaručenou mzdou ve zdravotnictví, sociálních službách a lázeňství.

Minimální mzda se zvyšuje od 1. 1. 2021 ze stávajících 14 600 Kč na 15 200 Kč za měsíc. Navýšení umožnilo nařízení vlády č. 487/2020 Sb., kterým bylo novelizováno výše uvedené nařízení vlády č. 567/2020 Sb.

Nejnižší úrovně zaručené mzdy pro stanovenou týdenní pracovní dobu v délce 40 hodin jsou rozřazeny do 8 skupin:

diologický technik, farmaceutický asistent, zubní technik pod odborným dohledem

5. 22 600 Kč, všeobecná sestra, porodní asistentka, nutriční terapeut, zdravotnický záchranář, optometrista, ortoptista, ortotik-protektik, ergoterapeut, fyzioterapeut, asistent ochrany veřejného zdraví, zdravotní laborant, biomedicínský technik, radiologický asistent, radiologický technik, farmaceutický asistent, zubní technik bez odborného dohledu

6. 24 900 Kč, samostatně vyko-

Nejnižší úroveň zaručené mzdy od 1. 1. 2021

Skupina prací	v Kč za hodinu	v Kč za měsíc
1.	90,50	15 200
2.	99,90	16 800
3.	110,30	18 500
4.	121,80	20 500
5.	134,40	22 600
6.	148,40	24 900
7.	163,90	27 500
8.	181,00	30 400

Minimální a zaručená mzda se uplatňuje i v platové sféře dle uvedeného nařízení vlády 567/2006 Sb., dle §3, odst. 2).

Následuje příkladný výčet profesí a jejich úrovně zaručené (minimální) mzdy.

Zdravotnictví včetně lázeňství

Skupiny a příklady prací jsou uvedeny v příloze nařízení vlády č. 567/2006 Sb. Zde jsou uvedeny příklady nejčastějších profesí ve zdravotnictví, lázeňství a službách (např. údržbářské profese, zaměstnanci kuchyně apod.), nikoliv komplexní výčet. Další profese naleznete v uvedeném nařízení vlády.

1. 15 200 Kč, uklízečka, vrátný
2. 16 800 Kč, sanitář, pokojská
3. 18 500 Kč, ošetřovatel, zubní instrumentářka, recepční, kuchář
4. 20 500 Kč, všeobecná sestra, porodní asistentka, nutriční terapeut, zdravotnický záchranář, ergoterapeut, fyzioterapeut, zdravotní laborant, radiologický asistent, ra-

návání povolání psychologa ve zdravotnictví, koncepční, metodické a zvláště náročné specializované činnosti v povolání fyzioterapeuta, odborného pracovníka v laboratorních metodách a v přípravě léčivých přípravků, radiologického fyzika

7. 27 500 Kč, lékař, zubní lékař, farmaceut, klinický psycholog, klinický logoped

Sociální péče

Skupina a příklady prací jsou uvedeny v příloze nařízení vlády č. 567/2006 Sb. Zde jsou uvedeny příklady nejčastějších prací v sociální péči, nikoliv komplexní výčet. Obslužné služby jsou stejné jako u výše uvedené tabulky „zdravotnictví“.

2. skupina – 16 800 Kč

1. Poskytování přímé obslužné péče o klienty, podpora jejich soběstačnosti, nácvik jednoduchých denních činností a poskytování pomoci při osobní hygieně a oblékání klientů, manipulace s přístroji, pomůcka-

mi a prádlem a udržování čistoty a hygieny u klientů.

2. Provádění úkonů pečovatelské služby. Výdej a rozvoz jídla klientům. Provádění dílčích sociálně pečovatelských úkonů pro klienty.

3. skupina – 18 500 Kč

1. Rutinní práce při vytváření, prohlubování a upevňování základních hygienických a pracovních návyků a při péči o klienty, spolupráce na posilování sociálních a společenských kontaktů klientů.

2. Provádění pečovatelských prací spojených s přímým stykem s občany s fyzickými a psychickými obtížemi, komplexní péče o jejich domácnost včetně péče o prádlo, do-
nášky paliva, provádění pohybové aktivizace klientů.

3. Provádění asistenčních služeb a osobní asistence osobám zdravotně postizovaným.

4. skupina – 20 500 Kč

1. Fixace získaných společenských a pracovních návyků u dospělých mentálně postižených klientů. Rozvíjení pracovní aktivity. Provádění odborného pracovního výcviku včetně vyhledávání pracovních příležitostí pro léčbu prací. Rozvíjení individuální manuální zručnosti klientů. Zabezpečování zájmové a kulturní činnosti v zařízeních sociální péče.

2. Vyhledávání, organizování a provádění volnočasových aktivit zaměřených zejména na rozvíjení osobnosti, zájmů, znalostí a tvořivých schopností klientů formou výtvarné, hudební, dramatické nebo tělesné výchovy.

3. Poskytování dílčí sociální pomoci, zabezpečování základních sociálních agend. Zajišťování informací a odborných podkladů pro sociální práci včetně jejich zpracování, provádění dílčích sociálních šetření. Komplexní zajišťování přímé obslužné péče, základních výchovných, aktivizačních služeb, sestavování individuálních plánů rozvoje osobnosti klienta.

5. skupina – 22 600 Kč

1. Sociálněprávní poradenství, analytická a metodická činnost v sociální péči. Vytváření podmínek pro zapojení klientů do společenského procesu. Poskytování soustavné sociální pomoci v přímém styku s občany, kteří se dostali do nepříznivé sociální situace.

2. Řešení sociálněprávních a sociálně zdravotních problémů klientů aplikací odborných metod sociální práce, anamnézy, poradenství; účast na jednání se správními orgány a jinými organizacemi v zájmu klientů. Sociální práce v zařízeních sociální intervence (azylové domy, domovy pro matky s dětmi, noclehárny apod.).

6. skupina – 24 900 Kč

1. Poskytování krizové intervence. Poskytování sociálněprávního poradenství a sociální práce s rodinami nebo jednotlivci v krizových situacích. Odborná činnost ve střediscích drogové a jiné závislosti.

2. Provádění náročných metodických a specializovaných kontaktních činností se zaměřením na jedince a skupiny se zvýšeným rizikem sociálního vyloučení nebo vzniku problémů v osobním a sociálním vývoji a na vědomé, cílené a včasné vyhledávání jedinců a skupin v nepříznivé sociální situaci a na analýzu jejich sociálních potřeb v dané komunitě.

Definice minimální a zaručené mzdy obsahuje zákoník práce, konkrétně § 111 a § 112 zákoníku práce, tedy zákon č. 262/2006 Sb., v platném znění.

Do minimální a zaručené mzdy a platu se nezahrnuje mzda ani plat za práci přesčas, příplatek za práci ve svátek, za noční práci, za práci ve ztíženém pracovním prostředí a za práci v sobotu a v neděli. Naopak se tedy do minimální a zaručené mzdy zahrnuje „základní“ mzda, osobní ohodnocení, odměny apod.

Vztah minimální a zaručené mzdy ke kolektivním smlouvám je takový, že nelze sjednat v kolektivní smlouvě u jednotlivých pracovních profesí odměňování nižší, než stanoví minimální mzda. Ovšem u zaručené mzdy (skupiny prací 2. až 8.) je situace odlišná. Lze a je nanejvýše vhodné sjednat v kolektivních smlouvách odměňování vyšší pro jednotlivé pracovní profese, než stanovuje nařízení vlády 567/2006 Sb. Bohužel je možná i opačná situace, kdy je možné sjednat v kolektivní smlouvě úroveň odměňování u zaručené mzdy nižší, než stanovuje nařízení vlády 567/2006 Sb. Jediným limitem je minimální mzda. Bohužel jsem již viděl návrh kolektivní smlouvy, kterou předložil zaměstnavatel s takto navrženým „podkročením“ zaručené mzdy. Doporučuji rozhodně takovou kolektivní smlouvu nesjednat nebo ustanovení, které výše uvedeným způsobem snižuje odměňování zaměstnanců, z kolektivní smlouvy minimálně odstranit.

Naštěstí situace je taková, že ve většině případů je odměňování na vyšší úrovni na základě smluvní mzdy, mzdových výměrů nebo samotných kolektivních smluv.

Výše uvedených právních předpisů (a mnoho dalších) jsou veřejně přístupné například na webových stránkách www.zakonyprolidi.cz.

Bc. Václav MATOUŠEK,
regionální manažer OS,
matousek.vaclav@cmkos.cz

ZP a OOPP aneb Něco z pera inspektorky

ZP a OOPP – zkratky, které se velice často objevují v mých pracovních poznámkách, a tak jsem si řekla, že by bylo fajn, si k tomu sdělit něco více. **ZP** – zákon číslo 262/2006 Sb., v jeho platném znění – zákoník práce. **Z** daného zákona nám vychází všechny povinnosti i práva zaměstnavatelů a zaměstnanců. Sice to není čtivo na dovolenou, ale myslím, že povědomí by o jeho obsahu měl mít každý.

Současná doba nám to ukazuje čím dál více. Docela mě těší, že do povědomí se dostává, že platí pro všechny, nikoli jen pro zaměstnance na hlavní pracovní poměry, ale i pro brigádníky. Pro oblast bezpečnosti práce vycházíme z § 101-108.

OOPP – osobní ochranné pracovní prostředky

O – osobní, že chrání osobu. Chrání a nesmí bránit ve výkonu práce například větší velikostí, kdy by na osobě plandaly, nebo naopak botky by tlačily.

„Osobní ochranný prostředek jsou ochranné prostředky, které musí chránit zaměstnance před riziky, nesmí ohrožovat jejich zdraví, nesmí bránit při výkonu práce a musí splňovat požadavky stanovené přímo použitelným předpisem Evropské unie. Musí být navržen a vyroben tak, aby uživatel mohl v předpokládaných podmínkách používání normálně vykonávat činnost, při které je vystaven riziku, a přitom využíval náležitě ochrany nejvyšší možné úrovně.“

O – ochranné, dané prostředky mají chránit před riziky. Objem a výčet rizik na jednotlivých pracovištích se může měnit. Zaměstnavatel je povinen dle §102 zákoníku práce „soustavně vyhledávat nebezpečné činitele a procesy pracovního prostředí a pracovních podmínek, zjišťovat jejich příčiny a zdroje. Na základě tohoto zjištění vyhledávat a hodnotit rizika a přijímat opatření k jejich odstranění a provádět taková opatření, aby v důsledku příznivějších pracovních podmínek a úrovně rozhodujících faktorů práce dosud zařazené podle zvláštního právního předpisu jako rizikové mohly být zařazeny do kategorie nižší. K tomu je povinen pravidelně kontrolovat úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména stav výrobních a pracovních prostředků a vybavení pracovišť a úroveň rizikových faktorů pracovních podmínek, a dodržovat metody

a způsob zjištění a hodnocení rizikových faktorů podle zvláštního právního předpisu“.

P – pracovní, ochranné prostředky zaměstnanec využívá v práci, nikoli třeba na chatě.

P – prostředky, pojem ochranné pomůcky je obecně používaný laický termín. Často je chybně zaměňován s odborným pojmem osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP). Prostředek je rukavice, pomůcka je dozimetr.

Jak jsem již zmínila výše ve slovním rozboru, je zaměstnavatel povinen vyhodnotit rizika a z nich určit, kde, na jakém pracovišti, budou jaké OOPP. Výsledek svého hodnocení je zaměstnavatel povinen projednat s odborovou organizací dle §108 zákoníku práce. Odbory většinou řeší se zaměstnavateli dle své zkušenosti například materiály u zdravotnických uniforem – špatnou prodyšnost, kvalitu obuvi – následné bolesti nohou nebo, a to je kámen úrazu „korodoby“, NEDOSTATEČNOST OOPP.

Oddělení v nemocnicích jako jsou ARO, JIP bývají zásobena většinou bez omezení. U některých subjektů ale je nastaveno, že i tam se někdy setkávám se vstupem k pacientům s covidem „jen“ v pantoflích a v ponožkách. Dle dostupných materiálů bych za sebe doporučila, aby odborové organizace chtěly po zaměstnavateli další projednání OOPP a na odděleních – nejen nemocničních, ale i u sociálních služeb a domovů seniorů, kde jsou covid pacienti / klienti, k nim přistupovali v uzavřené omyvatelné obuvi. Návleky moc dobrou službu

Školení a metodická pomoc v terénu – inspektorka BOZP Barbora Vančurová s předsedkyní odborové organizace Nemocnice Tábor Martinou Netrvalovou.

neudělají – kloužou a tudíž je zde riziko pádu.

Některé další části vybavy ochranných prostředků zvláště jednorázových bývají na počet. Zaměstnavatelé si ale neuvědomují, že pokud je v návodu definováno, že prostředek je na délku směny, neznamená to, že respirátor nebo rouška je určen na celých 12 hodin.

1) Jedná se o jednorázový prostředek, tudíž pokud ho sundám, znovu ho vzít nemohu, ani se nečistí. Viz přiložený vzor návodu.

2) Délka jeho nošení je sice uvedena výrobcem, že maximálně v rozsahu jedné pracovní směny, ale to není v souladu s bezpečnostními přestávkami. Dle platné legislativy se první přestávka zařazuje nejpozději po 2 hodinách od započetí výkonu práce v trvání nejméně 15 minut, následné přestávky se zařazují

nejpozději po každých dalších 2 hodinách výkonu práce v trvání nejméně 10 minut, poslední přestávka nejméně v trvání 10 minut se zařazuje nejpozději 1 hodinu před ukončením směny (§39 nařízení vlády č.361/2007 Sb., v jeho platném znění, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci).

Návody musí být součástí všech OOPP, které přijdou na vaše pracoviště. Zaměstnavatel je povinen všechny pracovníky, kteří s OOPP pracují, prokazatelně proškolit a seznámit s jejich užíváním.

A co na závěr? Snad jen ať těch ópěček musíme používat všichni v dalším roce co nejméně.

Hodně zdraví a lásky.

Barbora VANČUROVÁ,
svazová inspektorka BOZP,
vancurova.barbora@cmkos.cz

Foto autorka

NR Respirátor určený k jednorázovému použití (non-reusable).

UPOZORNĚNÍ Respirátor je určen pro jednorázové použití, nečistí se, doba použití je závislá na prahové koncentraci na pracovišti a aktivitě uživatele, smí být používán maximálně v rozsahu jedné pracovní směny. Respirátor nechrání proti plynům a ve vzduchu s nižším obsahem kyslíku než 17%. Respirátor nesmí být použit k ochraně v prostředí, kde není známo složení a koncentrace škodlivin v ovzduší. Před použitím čtěte návod k použití a ověřte, zda není respirátor poškozený. Při nasazování respirátoru na obličej postupujte podle návodu. Respirátor musí být vyměněn, jestliže prach pronikl respirátorem a bylo zjištěno znečištění, pach nebo jiný příznak průniku škodlivin respirátorem a pokud došlo k podstatnému zvýšení dýchacího odporu. Respirátor musí být uchován v suchém a čistém prostředí při teplotách -5 až +40°C. Požadavky na těsnost pravděpodobně nebudou splněny, jestliže má uživatel vousy na dosedací ploše těsnící linie respirátoru. Respirátor by neměly používat osoby, jejichž vousy, tvar obličeje nebo hluboké jizvy zabraňují adekvátnímu přilnutí respirátoru k obličeji. Nedodržení pokynů a varování může snížit účinnost respirátoru a může mít za následek poškození zdraví.

Výkonný výbor EPSU jednal o pandemii a podpoře veřejných služeb a jejich zaměstnanců

Výkonný výbor Evropské federace odborových svazů (EPSU) jednal ve dnech 23. a 24. listopadu 2020, opět on-line. Pandemie ovládá celou Evropu, ale co by ovlivňovat neměla, je dialog mezi sociálními partnery na všech úrovních. V České republice také zažíváme zneužití nouzového stavu k prosazování záměrů různých lobbistických skupin. Výkonný výbor EPSU se problémy lidských práv i práv odborů věnoval hned v úvodu jednání.

Dopad pandemie na pracovníky ve zdravotnictví a sociálních službách je obrovský. Opatření k zabránění šíření viru způsobují zmatky a negativní dopady například v makroekonomice, v zaměstnanosti, ve vzdělávání mladých lidí a v domácnostech s nízkými příjmy.

K ochraně sociálně spravedlivější společnosti a kvalitních veřejných služeb by měly pomoci veřejné investice a Fond obnovy Evropské unie.

Na veřejné služby a veřejné finance budou mít obrovský dopad rozhodnutí vlád jednotlivých států a institucí Evropské unie v následujících měsících.

EPSU požaduje rozvoj sociálně spravedlivé společnosti, požaduje zvýšit finance a více investic do veřejných služeb. Požaduje posílení kolektivního vyjednávání, sociálního dialogu, práv odborů a zaměstnanců veřejných služeb. Požaduje spravedlivé daně a dodržování daňových předpisů.

23. červen a 7. duben

Výkonný výbor EPSU oznámil, že 23. červen 2021 bude společným akčním dnem, kterým se oslaví práce zaměstnanců veřejných služeb v době pandemie. Bude to den odporu proti úsporným opatřením a komercializaci veřejných služeb, den za lepší platy a pracovní podmínky zaměstnanců, za lepší veřejné služby.

7. duben 2021 bude Globálním dnem zdraví a dnem oslavy zdravotnických pracovníků.

Jednání s nadnárodní společností ORPEA

Byli jsme informováni o postoji nadnárodní společnosti ORPEA, jejíž součástí je společnost SeneCura, která působí i v České republice. Ve společnosti SeneCura pro poskytování sociálních služeb máme odborové organizace, proto nás velmi zajímá postoj společnosti ORPEA. S francouzskou nadnárodní společností ORPEA vyjednává ustavený

zvláštní orgán, ve kterém jsou i zástupci EPSU. Jednání se vedou o zřízení evropské rady zaměstnanců. Společnost ORPEA tento záměr zmařila tím, že v době pandemie, bez zajištění bezpečnosti delegátů, svolala jednání. Společnost ORPEA odmítla uspořádat schůzku prostřednictvím videokonference. Výkonný výbor EPSU tento přístup odsoudil, dále se musí pracovat na tom, aby se prosadila práva zaměstnanců na informace a konzultace. Přípravná schůzka strany odborů musí být svolána co nejdříve.

V dalších bodech jednání se Výkonný výbor EPSU připojil k postoji Mezinárodních odborů veřejných služeb (PSI) ke konfliktu mezi Ázerbájdžánem a Arménií. Vyzývá, aby se našlo mírové řešení konfliktu.

Není možné, aby odbory v době pandemie zapoměly na boj proti násilí na pracovišti a v domácnostech! Naopak tento problém v době pandemie, práce z domova a nejistého výdělků narůstá. 25. listopad byl vyhlášen dnem proti násilí na ženách. #StopViolenceAgainstWomen #25Listopad

Ženy, které si dokázaly udržet zaměstnání a pokračovat v práci

z domova, zaznamenaly nepřiměřený nárůst činnosti neplacené péče.

Směrnice EU o ochraně zaměstnanců

Na jednání Výkonného výboru EPSU přednesl zprávu tajemník Evropské odborové konfederace (EOK, mezinárodní zkratka ETUC). Pro EOK je důležité řešení několika priorit, které jsou současně prioritami pro EPSU.

Nemoc COVID-19 je nutné uznat nemocí z povolání. Česká republika je jednou z mála zemí, kde se tak již stalo, z čehož máme radost.

Virus COVID-19 byl zařazen do směrnice EU o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí biologických činitelů při práci, tzv. Směrnice o biologických činitelích. I když to byl vítaný krok, legislativní proces se ukázal jako neprůhledný a bylo sporné, zda byla správně dodržena kritéria pro klasifikaci viru. Ve směrnici existuje velký prostor pro zlepšení klasifikačního systému, a proto si EKOS (Evropští sociální partneři, odbory a zaměstnavatelé) myslí, že by měl být změněn. Dalším problémem je, že zatímco směrnice jasně pokrývá všechny pracovníky vystavené biologickým činitelům, není příliš konkrétní a v členských státech se řádně neuplatňuje. Směrnice by měla být aktualizována, aby odpovídala danému účelu, pokud jde o řešení budoucí pandemie.

Po nátlaku EKOS a Evropského parlamentu Evropská komise slíbila, že přezkoumá uplatňování

směrnice, vyvodí poučení z pandemie a do konce tohoto roku se Směrnicí do Parlamentu vrátí. EOK rovněž vyzývá Evropskou komisi, aby zajistila, že COVID-19 bude uznána jako nemoc z povolání, aby zajistila, že pracovníci budou řádně odměněni, pokud se nakazí virem.

Přiměřené minimální mzdy

Dále se společně EOK a EPSU obávají nárůstu stresu v populaci, vedou akce proti rakovině způsobené pracovním prostředím, pracují na aktualizaci směrnice na ochranu zaměstnanců před vystavením se karcinogenům nebo mutagenům při práci, pracují na směrnici o přiměřených minimálních mzdách.

Ke směrnici o přiměřených minimálních mzdách spolupracuje EPSU s EOK na stanoviscích, která jsou konzultována s jednotlivými zeměmi. Odbory vydání směrnice vítají, je to pozitivní krok k dosažení spravedlivé, zákonné minimální mzdy a podpoře kolektivního vyjednávání. Odbory požadují, aby byla minimální mzda stanovena ve výši 60 % hrubé mediální mzdy a 50 % hrubé průměrné mzdy. Pro Českou republiku by to znamenalo zvýšení minimální mzdy pro rok 2022 a 2023 přibližně o dva tisíce korun ročně. Do jednání o minimální mzdě musí být zapojeni sociální partneři.

Ing. Ivana BŘEŇKOVÁ,
vedoucí právního a sociálního oddělení OS,
brenkova.ivana@cmkos.cz

Hledáme informace, které nám vyhovují

Letošní rok se rozhodně vymyká všemu, co jsme kdy zažili. Neviditelný koronavirus zničil náš obvyklý život, jen v České republice za sebou zanechal více než 9,5 tisíce lidí, které o život připravil (údaj platný v pondělí 14. prosince), mnoho dalších úmrtí určitě přijde. A nikdo neví, co bude dál. Naděje se upírájí k očkování, ale s tím je vše teprve na začátku.

Je naší přirozeností, že když se trápíme, když jsme nešťastní, když se nám zhortily všechny plány a nemůžeme dělat to, co máme rádi, hledáme viníka. Potřebujeme viníka konkrétního, na kterého můžeme nadávat v naději, že se nám uleví. Jenže jak se zlobit na neviditelný koronavirus? Jak obrátit svoji frustraci proti něčemu takovému? Tak se zlobíme raději na vládu, na premiéra, na ministra zdravotnictví, na vládní experty, na přijímaná opatření.

Navíc jsme v tomto našem osobním nepohodlí a stresu zavaleni přívalem nejrůznějších informací. Je logické, že v nich hledáme ty, které odpovídají našemu názoru a tomu, co bychom si přáli. Tak sami sebe utvrdíme, že máme pravdu, že není třeba snášet nepřijemná omezení. A když jsme zvláště v ráži, vezmeme prapor a vyrazíme na Václavák demonstrovat proti „omezování svobody“ a proti „koronavirové hysterii“. Bez roušky, dodržování rozestupů a dalších nařízení, protože jejich uposlechnutím bychom se o tu svou svobodu připravili.

Ano, naše vláda v souvislosti s pandemií „podělala“, co mohla, a ten zbytek sdělila lidem tak, že to vlastně „podělala“ také. Chápu, že na jaře se nevědělo kudy kam a nutně z toho musely vzejít chyby. Ovšem letní totální rozvolnění, to byl čirý populismus a zdroj mohutného podzemního vzdušného vlnění. Vina za ni i vina za mnohá s tím související úmrtí padá na vládu a na premiéra.

Je divné, že v dnešní době by pořád nejúčinnější ochranou před nákazou měly být, stejně jako před sto lety, roušky, rozestupy a mytí rukou. Ale zatím je to tak. Tohle

nezavinila vláda, příčinou je koronavirus. Když tato jediná opatření, která máme všichni k dispozici, nebudeme dodržovat, nepomstíme se tím Babišovi, ale tak maximálně sami sobě. Případně svému nejbližšímu okolí. A když bude hodně zle, odnesou to za naši nezodpovědnost zdravotníci, kteří se o nás budou starat.

Je to cosi jako válka, i s mrtvými

Nás totiž nepotkalo jen tak nějaké nepohodlí, nás potkalo cosi jako válka. Nestřílí se v ní sice, ale opravdu se v ní umírá. Kdosi vymyslel, že se neumírá „na covid“, ale s „s covidem“. Takové alibi pomáhající vyhnout se myšlence na stoupající úmrtnost. Zdůvodnění oblíbené teze, že COVID-19 je vlastně jen taková chřipka, chřipčka, no a na tu také sem tam lidé umírají. Zvláště ti staří a vážně nemocní, kteří by beztak za krátko umřeli. Jenže už jaře přicházely ze zahraniční informace o tom, že koronavirus připravil zemřelé v průměru o více než devět let života. Ano, i starý člověk se svými stabilizovanými chorobami mohl ještě v průměru téměř deset let kvalitně žít se svými blízkými. Protože když koronavirus zabije pětadesátiletého muže, který ani nebyl obézní, ale měl vysoký krevní tlak a cukrovku, zabil člověka, který rozhodně nebyl ve vážném zdravotním stavu a vhodně léčený mohl v pohodě žít mnoho a mnoho dalších let. O úmrtí ještě mladších lidí, ba dokonce zdravotníků, kteří se nakazili při péči o druhé, se mi smutkem ani nechce psát.

Zvláště odporné se v tomto duchu vyznamenal zubař a současný prezident Stomatologické komory Roman Šmucler, před časem velmi vyhledávaný televizními kamerami. Před nimi se širokým úsměvem dobře prosperujícího suveréna sděloval, proč odmítá nosit roušku podle vládního nařízení a že na koronavirus stejně umírají jen ti, co by stejně během několika dní zemřeli. Neskutečná nabubřelost a arogance.

Vykládá-li něco podobného populární zpěvačka, je to také nebezpečné, protože ovlivňuje mnoho lidí k nezodpovědnosti, což si evidentně neuvědomuje. Ale to ji neomlouvá.

Nezodpovědně vystupující lékaři

Jenže vyjadřuje-li se takto nezodpovědně lékař, je to ještě úplně jiný kalibr. Přiznávám, že některé z takto se chovajících lékařů jsem do té doby měla za účtyhodné. Ale poté, co veřejně zpochybňovali nebezpečnost koronaviru, nošení roušek či karanténní opatření, je viním ze zbytečných smrtí zbytečně nakažených lidí. Pod takový dopis se podepsali například Radkin Honzák, Jan Hnízdil, kardiolog Jan Pírk a nechyběl ani již zmiňovaný Roman Šmucler.

Rektor Univerzity Karlovy Tomáš Zima zase hovořil o tom, že se při informování o nebezpečí koronaviru jedná o zbytečné stršení lidí a šíření poplašných zpráv.

Onkolog a senátor Jan Žaloudík byl na jaře vášnivým bojovníkem proti nošení roušek a pohoršeně zdůrazňoval, že na rakovinu se u nás umírá každých 20 minut a média o tom průběžně neinformují, zatímco o úmrtích na koronavirus se informuje. No, nevím o nikom, kdo by svou rakovinou ohrožoval zdraví lidí v okolí či ošetřující zdravotníky.

Mediálně i mezi lidmi velmi oblíbená Soňa Peková ještě začátkem října tvrdila, že není čeho se bát, druhá vlna koronaviru nebude, protože vir zeslábl a do Vánoc sám zmizí.

Svými nezodpovědnými slovy tito lékaři ve veřejnosti vzbudili dojem, že zatímco jedni doktoři občany naléhavě žádají o nošení roušek a dodržování opatření, druzí doktoři říkají, že je to zbytečné. Přestože nyní už tito lékaři v médiích nejsou tak slyšet, já v nich vidím viníky zbytečných úmrtí. Protože to, co způsobili, pokračuje, lidé se jejich „odbornými názory“ dál ztížitují, když se chovají nezodpovědně a riskují nákazu.

Schizofrenicky rozpolcená společnost

Společnost je vynervovaná a schizofrenicky rozpolcená. Některé zaměstnance koronavirus poslal pracovat domů na home office, nad čímž někteří jásají a jiní se z toho hrouť. Mnohé připravil o práci úplně. Další lidé pracují, ale kvůli nutnosti dodržovat přísná hygienická opatření ve velmi ztížených podmínkách. A jiní mají práce nad hlavu a ještě jsou při

tom v nepřetržitém ohrožení svého zdraví. Vrcholem toho jsou sociální služby a zdravotnictví, kde přetížení zaměstnanci pracují v naprosto vyčerpávajících podmínkách.

Na jaře to bylo velmi náročné, ale neumíralo tolik nemocných a před všemi byl perspektiva bližšího se léta a zlepšení situace. Nyní je vše daleko horší. Více nemocných i umírajících, měsíce těžké práce za sebou, temné zimní měsíce před sebou. Smekám před všemi, kteří takto v nemocnicích a sociálních službách pracují. Nesmírně si jich za jejich práci, jejich statečnost a obětavost vážím. Navíc vůbec nechápu, že se nezbázní z toho, když potom v televizi vidí, jak lidé vyvádějí, protože nemohou provozovat své oblíbené posezení s kamarády u piva nebo jinou kratochvíli. A jak se hned po otevření do těch hospod vrhnou a tam na sebe vesele celý večer nad pultem zblízka pokřikují, několik hodin v nevětraném prostoru.

K tomu vláda, která neustále něco slibuje, pak to ruší, místo jednoho nesmyslu vytvoří jiný ještě větší. Přitom nedokáže lidi, kteří jsou omezení existenčně ohrožení, uklidnit a zabezpečit tak, aby se nemuseli bát, že nebudou mít na nájem a obživu. Nedokázala za několik měsíců zajistit, aby se lidé kvůli obavám z finančního dopadu (60 % mzdy) nebáli jít na testy a aby se nebáli jít do karantény po rizikovém kontaktu s nakaženým. Nedostížně ovšem svými chaotickými kroky dokázala postupně naštvat všechny skupiny občanů a sebe připravit o poslední zbytky důvěry. Ovšem bez důvěry lze těžko kohokoli přesvědčovat o potřebě dodržovat omezující opatření, natož pak o potřebě očkování proti koronaviru.

Tak nezbyvá, než doufat, že přes to všechno se lidé budou chovat zodpovědně, že na vládu si zadanávají, ale potřebná opatření budou dodržovat. S Babišem si to mohou vyřídit při volbách. Teď jde o koronavirus, o zdraví a o život. Moc ráda bych na letošní rok vzpomínala jako na ten, který byl ošklivý, ale společně jsme to zvládli. A všichni jsme to přežili ve zdraví.

PhDr. Marie KLÍROVÁ,
klirova.marie@cmkos.cz

Členům výkonné rady a členům dozorčí rady odborového svazu jsme pro Bulletin položili dvě otázky:

- 1. Co vám tento rok dal a co vám vzal jak v profesní, tak odborové práci?**
- 2. Co byste si přál/a do nového roku 2021?**

Mgr. Lubomír FRANCL, místopředseda OS

1. Začnu od konce. Dá se říci, že tento rok mi nevzal nic, kromě roku života, a uběhl velice rychle. Dal mi mnoho nových zkušeností a poznatků, zvláště v dobách první a druhé vlny epidemie COVID-19. Bohužel jsem si znovu ověřil, že ne všichni dokázali jednak docenit práci všech, kteří se na zvládnutí této složité doby podíleli, a jednak i to, že mnohdy ekonomické pohledy převládaly nad zájmy zaměstnanců. Opět jsme si mohli ověřit, že nebyť odborů, situace by pravděpodobně byla podstatně horší.

2. Hlavně klidnou situaci, jak kolem COVID-19, tak i v politice (i když to je asi jen zbožné přání vzhledem k blížícím se volbám). Naším členům bych chtěl popřát korektní a vstřícné jednání zaměstnavatelů, důstojné pracovní podmínky a úroveň mezd a platů, a hlavně zdraví a pohodu jak v pracovním, tak v osobním životě.

Mgr. Jana HNYKOVÁ, místopředsedkyně OS

1. Letošní rok byl pro nás všechny opravdu výjimečný, dalo by se říci výjimečně zvláštní. Museli jsme hodně improvizovat a řešit úkoly tak, abychom mohli pomoci našim členům. Pracovali jsme v terénu, ale také hodně z domova. Dojížděli jsme do ústředí odborového svazu a řešili nejpálčivější problémy, od ochranných prostředků na začátku pandemie COVID-19, přes porušování zákoníku práce, odměny pro zaměstnance na záchrankách, v sociálních službách a v nemocnicích. Byla to týmová práce, která mě velmi naplňovala, ještě více se utužily pracovní vztahy ve vedení odborového svazu. Naši zaměstnanci na ústředí i v regionech pracovali a snažili se pomoci i za ztížených podmínek lidem v terénu. Poznala jsem nové lidi a snažila se využít své zkušenosti ze sociální oblasti. Na druhou stranu, byla jsem zklamána nerozhodností a mnohdy i nekompetentností některých lidí ve vedení našeho státu, protože jejich rozhodnutí významně ovlivnila náš každodenní život. Děkuji všem našim zaměstnancům za plodnou spolupráci a svým blízkým za trpělivost. Nebyl to pro nás všechny lehký rok.

2. Do nového roku 2021 si přeji, abychom se měli rádi, chovali k sobě vzájemnou úctou, byli k sobě ohleduplní, laskaví a nemysleli jen na sebe. Vždyť jsme na tomto světě jen krátkou dobu, proto bychom měli konat dobro ve prospěch jiných, potřebných. Z celého srdce přeji všem blízkým, přátelům, spolupracovníkům i našim členům hodně zdraví, štěstí a rodinné pohody po celý rok 2021. Těším se na vás i na nové, náročné výzvy. Jsem připravena je i nadále naplňovat ve váš prospěch.

Ing. Tomáš HAVLÁSEK, člen výkonné rady OS za Jihomoravský kraj

1. Především mi potvrdil deziluzi o fungování našeho byrokratického státu. Ve zdravotnictví i v sociálních službách se několik desetiletí hledaly úspory, občas i nějaké našly. A pak přišel koronavirus a zjistilo se, že už žádné rezervy systému nejsou. Nutno říci, že to zvládáme jen díky výjimečnému úsilí pracovníků v terénu. A byrokrati zalezli do děr, nejlépe ve formě homeoffice, občas se

jen snaží vydávat nařízení, respektive mimořádná opatření, která je mnohdy usvědčují, že neví, co řídí. Klasickým případem může být třeba hygienická služba, která byla v minulých letech decimována, a protože žádné epidemie nebyly, omezila se jen na kontroly potravin a případně nějaká další nařízení. A bezradnost některých politiků, kteří chtějí řídit stát, je až úsměvná, pokud by nešlo o životy.

2. Ať jde koronavirus někam pryč a ať se vrátíme do normálního života. Tedy hlavně přeji všem i sobě hodně zdraví a štěstí. Na Titanicu byli všichni zdraví, ale neměli štěstí. Zkrátka přeji si normální rok bez kotrmelců. Ať nás baví si užívat práce i osobního života, ať máme hodně pozitivních zážitků. Ať jsou lidé k sobě ohleduplní a vstřícní. Konkrétních přání by bylo více, ale jsem realista.

Mgr. Marcela HOLČÁKOVÁ, členka výkonné rady OS za Zlínský kraj

1. Každá ztráta přináší zisk a každý zisk přináší ztrátu. Tento rok vzhledem k jeho mimořádnosti byl obzvláště na ztráty bohatý. Vzal mi svobodu v rozhodování a postavil ji do nastavených mantinelů. Na druhé straně donutil zamyslet se nad věcmi důležitými a méně důležitými, a tím přehodnotit priority jak v profesní, tak odborové práci. V zátěžových a mimořádných situacích se mnohdy mění chování člověka. Umožnil poznat několik skvělých, obětavých lidí a naopak někteří zklamali. Ale čeho si velmi vážím, že zůstali ti, kteří jsou oporou a na které je vždy spolehnouti.

2. Přála bych si, aby se situace stabilizovala, přála bych si návrat jistot, kterých má člověk v životě tak málo a koronavirová doba mu i to málo ještě omezila. Aby se „svět nezbláznil“ a nevyrazil zběsile vpřed ihned poté, co budou odstraněna opatření, tak jak to ukázalo období dočasněho rozvolnění. Aby si lidé vydechli, řekli si „zvládli jsme to“ a zejména se poučili a nezapomněli na všechna předsevzetí, která si dali, když jim bylo nejhůř. Říká se, že největší hodnotou člověka je čas, letošní rok ukázal, že bez zdraví tato hodnota ztrácí význam.

Vít PŘIBYLÍK, člen výkonné rady OS za Moravskoslezský kraj

1. Rok to je divný, úplně jiný než všechny předchozí. Přinesl poznání, že když jde do tuhého, umíme společně zabrat a problémy řešit. Ukázal, že čin má svou váhu a sliby je nutno kontrolovat a vyžadovat jejich plnění. Také oddělil „zrno od plev“, v plné nahotě ukázal lesk i bídu „služebníků“ společnosti. Tento rok mi vzal několik mých blízkých, a to nenávratně! Profesně jsem obohaten o poznání, že existují slušní zaměstnavatelé a váží si svých zaměstnanců. V krizi, jaká letos přišla, umí tito zaměstnavatelé hledat neotřelá řešení a umí vytvořit svým zaměstnancům maximální možné podmínky. Za to patří mému zaměstnavateli poděkování. Profesně jsem byl obohacen o praxi z do této doby zcela teoretických oblastí. Epidemie přinesla vzpomínky na povinnou základní vojenskou službu, zejména chemický výcvik a ochranu před kontaminací. V mládí jsem nedocenil, jak užitečné to mohou být nácviky. Profesně jsem však také přišel o iluze. Ve chvíli, kdy mi umírali blízcí po návratu z nemocnice na covid (kam nastupovali bez covidu), jsem cítil bezmoc. Ve chvílích, kdy jsem hledal pomoc pro nemocné rodinné příslušníky a všude dostával jen odpověď „až po testech“, kdy ambulance sektor se ukázal pro hysterii nefunkční, jsem přišel o zbytek iluzí. V odborové práci se odrazila nálada ve společnosti. Tahouni táhnou a umí zhmotnit sen. Co jiného jsou odborovým svazem vyjed-

nané odměny. Veliké poděkování všem, kdo se přičinili a konali – čin má svou váhu! Deziluzí je pozdější realizace, zejména do nemocnic. Učíme se za pochodu neosobnímu on-line režimu. Učíme se odolávat demontáži občanské společnosti zákazem činnosti (co jiného je omezení našich setkání). Proto jsem rád, že i v této době početně rosteme, že je nás čím dál víc. Poděkování patří všem, kteří nelení a zajišťují budoucnost novými členy!

2. Přeji si, aby všichni byli zdraví! Nemí nic důležitějšího než zdraví a k tomu štěstí. Po zkušenostech plavců z Titaniku víme, že i zdraví nemusí mít štěstí, proto jej přeji všem!!!

Milan SYNEK, člen výkonné rady OS za Plzeňský kraj

1. Tento rok mě osobně přesvědčil o tom, že plánovat se může, ale někdy ty plány prostě nelze splnit. Co se týká odborové činnosti, myslím, že jsem pokračoval stejně jako v letech minulých. Profesní činnosti již pouze jako předseda naší odborové organizace.

2. Do nového roku bych si přál, abychom se už konečně dostali z tohoto marasmu. A všem lidem dobré vůle hodně zdraví, štěstí a lásky.

Mgr. Pavlína ŠALANDOVÁ, členka výkonné rady OS za Kraj Vysočina

1. Přišla jsem na to, že když všichni chceme dosáhnout jednotného výsledku, dokážeme fungovat jako celek a táhneme za jeden provaz. Bohužel po čase vám stále někdo háže klacky po nohy a přestanete mít už tu sílu vstávat a táhnout dál. Pochybujete o smyslu cíle a ztrácíte iluze o realitě. Nakonec to vzdáte. Nemí se čemu divit, vždyť co platilo ráno, už večer neplatí. Stali jsme loutkami v nějaké grotesce a snad to už konečně skončí. A všichni si přečteme: zvládli jsme to, můžeme jít dál.

2. Určitě každý z nás má sepsané přání a předsevzetí do nového roku. Přeji si, abychom už všichni mohli chodit po venku, aniž bychom se báli, že nás někdo nakazí nebo že my někoho nakazíme. Abychom se mohli radovat z maličkostí, cestovat a navzájem si pomáhali.

Miluše VÁŇOVÁ, členka výkonné rady OS za Liberecký kraj

1. Tento rok mi dal mi především více času na zamýšlení, zpomalení životního tempa a uvědomění si, co je v životě nejdůležitější a nejdůležitější, a to je zcela určitě zdraví. Také jsem se musela v práci i v životě naučit spoustu nových věcí, které by mě za normálních okolností pravděpodobně minuly. Co mi vzal? To, co každému, omezil nám svobodu a volnost.

2. Do nového roku si snad ani nejde přát nic jiného než stále zdraví a ať se náš život co možná nejdříve vrátí do normálu, na který jsme byli zvyklí před covidem.

Martin VOSTAL, člen výkonné rady OS za Pardubický kraj

1. Letošní rok byl plný zvratů a změn. Myslím, že nejen mě vzal možnost osobního setkání se svými kolegy a známými. Omezil i kontakty s širší rodinou. Pandemie COVID-19 mi dala spoustu strachu o blízké a nejistoty. Naštěstí mi dala i víru, že náš svět ještě není tolik zkažený a sobecký. Našlo se mnoho dobrých lidí, kteří nám za naši práci děkovali. Na jaře pro nás i naše rodiny šli roušky, občas nám službu zpřijemnil i nějakou drobností k snědku. Nejvíce ale

zahřála u srdce slova díků a podpory, která mi dodávají víru, že těžké časy zvládneme.

2. Do nového roku bych si samozřejmě přál návrat k "normálu". Ačkoliv s pandemií covidu se mi těžko vidí pomyslné světlo na konci tunelu, ale věřím, že brzy přijde den, kdy se budeme moci všichni zase beze strachu sejít a podat si ruce. Všem touto cestou přeji hlavně hodně zdraví.

Alena WILHELMOVÁ, členka výkonné rady OS za Ústecký kraj

1. Rok 2020 byl pro mě, moji rodinu, pro mou profesi a práci v odborovém svazu tak hrozně, hrozně výjimečný, že ani nevím, jestli se chci k některým zážitkům ještě někdy vracet. Byl to rok hrůzy, naděje, beznaděje a vzápětí poznání, co se v této době 21. století dá zažít. A to jak profesně, v práci odborářské i v rodinném životě.

Březen 2020 nám v hygienické službě změnil, co se dalo, a to s prvními pacienty s COVID-19. Prošli jsme si vlnou obrovské solidarity lidí, vzájemné podpory mezi různými odděleními. Všichni se báli, co bude, jak nás to poznamená, a vytvořila se u nás parta lidí, kteří chtěli pomáhat a pomáhali v boji proti COVID-19. Podávali jsme informace, jak postupovat v době covidové v zaměstnání od nemocnic po sociální služby, obchody, průmyslové podniky, školy atd. A to jak v mimořádných preventivních opatřeních, nošení osobních ochranných prostředků, chování se v této situaci. Psali jsme různá rozhodnutí o karanténách, izolacích. Do toho jsme provozovali infolinky pro cesty do a ze zahraničí. A to 12 hodin denně sedm dní v týdnu. V těchto hovorech jsme zjišťovali, že už jsou třeba lidi půl roku někde v zahraničí a nemůžou se dostat domů pro vyhlášenou karanténu nebo to, že jim neletí žádné letadlo domů. Tak jsem prožila jaro, léto. Září nám přineslo dopady vládních rozhodnutí, a tak podzim a zima dál pokračují intenzivním trasováním, prací v chytré karanténě.

A tak to je vlastně dodnes. Po dlouhé době nemám vyčerpanou dovolenou za letošní rok, (třikrát jsem ji musela zrušit) a mám vyčerpanou přesčasovou práci. A také už mám naplánováno, jak budu pracovat o vánočních svátcích.

Celý rok se pravidelně scházíme na odborovém svazu jako sekce pracovníků hygienické služby a já jsem za tuhle skupinku lidí moc vděčná. Všichni tady pracují s velkým nadšením pro tuto oblast, protože jinak by to snad ani nešlo. A především díky Ivě Břeňkové, která nás vede a dokonce nám umožní setkání a ubytování naší sekce u ní doma, když máme jednání na Ministerstvu zdravotnictví brzy ráno.

Ale teď mám především vztek, že v téhle nelehké době, kdy jsme se všichni dozvěděli, jak je hygienická služba hrozně potřebná a že nás je málo, je na stole pozměňovací návrh k zákonu č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, který říká, jak zruší krajské hygienické stanice a vše se má řídit centrálně z Prahy. A zároveň bychom měli předávat kompetence v oblasti hygieny výživy na Ministerstvo zemědělství. Musím poděkovat vedení našeho odborového svazu, Ivě Břeňkové a JUDr. Dominikovi Brůhovi za to, jak se ujali boje za naši záchranu.

2. Co bych si přála do nového roku? Aby se neopakoval rok 2020!

Soňa VYTISKOVÁ, předsedkyně dozorcí rady OS

1. Vzhledem k tomu, že je před Vánocemi a psát o negativním hodnocení celého roku budou určitě další kolegyně, chtěla bych to pojmout z druhé strany. Omezení mě přiměla k tomu, že mám stále uklizeno, uvařeno a teď na Vánoce i napečeno. Práci na zahrádce jsem zvládala bez stresu z ter-

mínů. Odborová činnost byla bohužel omezena, ale přesto jsme se snažili pro naše členy připravit a udělat co nejvíce (dárkové poukázky k MDŽ v hodnotě 300 Kč, vánoční poukázky jsme navýšili na hodnotu 1500 Kč a zvládli jsme dva krásné zájezdy), ostatní akce jsme přesunuli na příští rok, tak se můžeme zatím alespoň těšit.

2. Jediné, co bych přála všem do nového roku 2021, je zdraví, štěstí, pohodu i radost ze života a abychom do roku 2021 vykročili pravou nohou! Abychom si uvědomili, že v následujících 365 dnech se budeme nejen na pracovištích potkávat, a proto bychom na sebe měli být vlídní. A také, aby nám přes všechny potíže, které nás v letošním roce potkaly, vydržela dobrá nálada a pozitivní myšlení.

Jana LUČZEWSKÁ, členka dozorčí rady OS

1. Rok 2020 měl pro mě osobně pouze cca šest měsíců, když se zamyslím, možná ani ne celých, pokud vše spočítám. Jarní měsíce březen, duben, květen a teď podzimní od půlky září, říjen, listopad byly pro mne jen covid a s ním spojené pracovní povinnosti. Pracovní dny bez konců a týdny bez víkendů a bez jakéhokoliv času na osobní život, ten se v těchto měsících smrsknul na večerní nákup při cestě z práce, občas daní prádla do pračky a v televizi večer krátké mrknutí na ČT 24, abych zjistila aktuální situaci v celé ČR. Pak obrovská únava a hned, rychleji než by člověk chtěl, přišel další den.

Co se profese týká, zjistila jsem, či si potvrdila, že si umím dost dobře poradit i v tak neobvyklé situaci, že jsem vlastně velký profesionál a že dokážu zcela intuitivně podporovat ostatní spolupracovníky a kolegy, neustále dokola vysvětlovat a opakovat informace, které pomáhají a vnáší do této zvláštní doby trochu klidu a rozumný náhled, praktický návod, jak na COVID-19 a co dělat, když... Dal mi zkušenost, že dokážu v kritické době mnohé: bez odpočinku fungovat a dělat to, co je nezbytné a nutné, pomoci všem, kteří k takovému fungování pomoc potřebují, identifikovat spolupracovníky, kteří ve snaze pomáhat a dělat maximum sami sebe zcela regulérně devastují, a přesvědčit je k odpočinku a pár dnům volna. Co považuji za nejcennější zjištění, je fakt, že se mi potvrdilo, že mám kolem sebe skvělé lidi, absolutně spolehlivé a téměř dokonalé, to nepřeháním. Prostě lidi do nepohody.

Vzal mi kus osobního života, velké množství energie a optimismu, nakonec i víru a chuť tady na světě žít nějak zvlášť dlouho (moje babička včera oslavila 90 let) a já nyní jistě vím jedno, v tomto světě nechci žít zbytečně dlouho! Hlavně zjištění, že jsme všichni dělali maximum, co bylo v našich silách, ale v určitých chvílích to prostě vůbec nestačilo? Boj s větrným mlýnem (COVID-19, systém, přístup některých, co mají moc rozhodovat, ale rozhodují špatně, myšlení všech lidí).

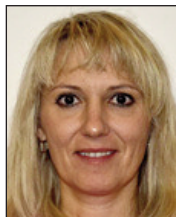
V odborové činnosti mám jediný poznatek, musí nás být mnohem víc, nás odborářů, protože bez nich by už zdravotnictví dnes vážně nebylo!!! (Všichni srdcaři by se samou snahou pomáhat zničili existenci i celkově a bez nich nemůže systém fungovat.)

2. Mám dvě přání, aby ti, co umí, jsou šikovní a dovedou dobře, velmi profesionálně a pečlivě pracovat, prožili a pochopili, že jediné semknutím se a jednohlasným zvoláním už dost dali najevo, že takhle dál svou práci dělat prostě nebudou! To za ně nikdo neudělá.

Tím druhým je štěstí, nám všem, bez toho štěstí nemůže dopadnout žádná snaha dobře.

Na závěr ještě musím napsat, že jsem nesmírně šťastná, že jsem vás všechny odboráře, hodné, pracovité a poctivé lidičky ve vedení svazu poznala a je mi ctí s vámi spolupracovat, učit se od vás a prostě jen být ve vaší společnosti. Těším se na vás.

Martina HVOZDENSKÁ, členka dozorčí rady OS

1. Rok 2020 byl pro mě velmi náročný. Dnešní rok byl rokem voleb do krajských zastupitelstev, což ve Zlínském kraji bylo nesmírně důležité. Bývalý hejtman Jiří Čunek se snažil nestandardními kroky prosadit stavbu nové nemocnice, na kterou kraj neměl finanční prostředky. Při této příležitosti se snažil sloučit všechny nemocnice zřízené krajem do jednoho celku, restrukturalizovat a centralizovat péči, zavádět společné lůžkové fondy a v podstatě omezovat zdravotní péči v našem kraji. To vše se „Smlouvou o mlčenlivosti“ se společností PENTA. Odbory si uvědomovaly nebezpečí, které se nad zlínskými nemocnicemi vznášelo, a vyrazily do boje. Natáčeli jsme videa na podporu nemocnice, informovali veřejnost na sociálních sítích a pokud jsme dostali příležitost, tak i v tisku, televizi, rádiích, účastnili jsme se jednání krajských zastupitelstev. Pořádali jsme diskuzní fóra, demonstrace na náměstích. Ano, bylo to náročné, byly to stovky hodin práce, nicméně u voleb dali voliči najevo, že Čunkovu projektu nevěří a že si přejí zachovat zdravotnictví ve Zlínském kraji v současné podobě.

Současně s volbami začala Zlínský kraj ohrožovat epidemie COVID-19, kde jsme patřili k nejpostiženějším krajům. Nemocnice se nám plnila obrovskou rychlostí, každé dva dny jsme otevírali jednu třicetilůžkovou stanicí a došlo i na převozy pacientů do nemocnic v jiných krajích. Odbory informovaly zaměstnance o jejich právech a povinnostech, vyjednali jsme u nás v nemocnici covid příplatky, postupy při uznávání nemoci z povolání, edukovali jsme obyvatelstvo o cestách přenosu infekce, snažili jsme se rozporovat nepodložené dezinformace, a to opět cestou tisku, televize a sociálních sítí.

Ano, byl to velmi náročný rok, nicméně nás zdravotníky ve Zlínském kraji stmelil, ať už to byl boj za zachování nemocnice či boj s pandemií COVID-19. Spousta z nás pochopila, že jen společně můžeme spoustu věcí změnit.

2. Strašně moc bych si přála, aby byla pro občany čitelná pravidla v boji proti COVID-19. Tím, jak se mění příkazy a zákazy snad ob den, co platilo od včerejška, dnes už neplatí, to je živná půda pro dezinformace všeho druhu. A společnost se nám rozděluje, jedni jsou proti druhým a nikdo už není schopný poslouchat argumenty druhé strany. Lidé opatření nedodržují, což postihne ve svém důsledku zase nás, pracující ve zdravotnictví a sociálních službách.

A nám všem přeji pevné zdraví. A ještě víc nám přeji pevné nervy. My zdravotníci si umíme a musíme umět pomáhat. A nezapomínejme ani na sebe. Celý svět nezachráníme a musíme se naučit pečovat i sami o sebe.

Rok 2003 – demonstrace proti reformě veřejných financí

Ve dnech 5. až 7. prosince 2002 se v Praze konal IV. sjezd odborového svazu, který zvolil vedení OS (předsedu RNDr. Jiřího Schlangeru a místopředsedy Janu Dvořákovou a Milana Zaorala), výkonnou radu a dozorčí radu a přijal program na následující čtyři roky.

Od počátku roku 2003 se zvyšují platové tarify v průměru o 8 %, zdravotníkům o 17 %.

Od počátku roku 2003 přechází majetek stávajících státních subjektů v sociálních službách a ve zdravotnictví do kompetence krajů a nově koncipované krajské rady odborového svazu postupně s vedením krajů zahajují sociální dialog.

Ministr práce a sociálních věcí Zdeněk Škromach slibuje, že změna financování sociálních služeb přinese také zvýšení platů a mezd, připravuje se zákon o sociálních službách.

Ministryně zdravotnictví Marie Součková slibuje, že lázeňství zůstane součástí veřejně poskytované zdravotní péče, včetně úhrady z veřejného zdravotního pojištění.

Zdravotnictví strádá finančně i kvůli nekvalitní legislativě a některé kraje chtějí nemocnice, které převzaly od státu, změnit na akciové společnosti nebo společnosti s ručním omezením – se zdůvodněním, že jedině tak zabrání dalším dluhům a zlepší situaci nemocnic i jejich zaměstnanců. Odborový svaz je tímto záměrem znepokojen, bojí se zhoršení dostupnosti a kvality zdravotní péče i zhoršení pracovních podmínek zaměstnanců, včetně odměňování, protože pro nemocnice ve formě obchodních společností nebudou platit platové tarify. Protože jedním z konkrétních důvodů krajů k tomuto kroku je rozdílné zdanění příspěvkových organizací a obchodních společností, obrací se odborový svaz na premiéra Vladimíra Špidlu a požaduje nápravu této nerovnosti.

S obavami z neuvážených změn a jejich důsledků se odborový svaz se obrací také na hejtmany, jejich zástupce, krajské radní a vedoucí oddělení krajských úřadů.

Odborový svaz zároveň pomáhá odborovým organizacím, aby se dokázaly připravit na změny, které je v případě převodu nemocnic na obchodní společnosti čekají, a aby dokázaly uhájit alespoň dosavadní postavení zaměstnanců a nedovolily jeho zhoršení, což se týká především odměňování.

S Ministerstvem práce a sociálních věcí odborový svaz jedná o nutnosti zachovat poskytování zdravotní péče v zařízeních sociálních služeb.

Ve dnech 13. a 14. června se v České republice koná referendum o vstupu do Evropské unie.

Vládní experti na jednání koncem prvního pololetí navrhuji zrušit i v příspěvkových organizacích platové tarify a odměňovat zde stejně jako v podnikatelském sek-

**30 let
jsme spolu**

toru mzdou. Odborový svaz proti tomu rázně vystupuje a zdůrazňuje, že této změně je třeba bránit všemi prostředky.

Odborový svaz je kvůli reformě veřejných financí a hrozbě zrušení platových tarifů spolu s dalšími odborovými svazy sdružujícími zaměstnance veřejných služeb a veřejné správy ve stávkové pohotovosti.

Kvůli reformě veřejných financí a jejím vážným dopadům na zaměstnance pořádá Českomoravská konfederace odborových svazů v pondělí 23. června demonstraci před Úřadem vlády.

Další demonstrace na toto téma, organizovaná společně ČMKOS a Asociací samostatných odborů, se koná v sobotu 13. září v Praze na Palachově náměstí.

Ve dnech 14. a 15. listopadu se v pražském hotelu Duo koná 4. celostátní konference odborového svazu. Hodnotí se na ní především první rok práce krajských rad, ale samozřejmě také situace ve zdravotnictví a v sociálních službách.

Ve dnech 20 – 22. listopadu se na Slovensku scházejí členové výkonných rad českého odborového svazu a Slovenského odborového svazu pracovníků zdravotnictví a sociálních služeb.

PhDr. Marie KLÍROVÁ,
klirova.marie@cmkos.cz

Fotografie jsou z demonstrace
13. září 2003.

